GR 2019/011

Ontwerp Begroting 2020

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur

d.d. 10 april 2019

Inhoud

Deel 1 Beleidsbegroting van de GR 1
1 Inleiding 3
2 Programmaplan 5
2.1 Overzicht 5
2.2 Programma regionale GGD-taken 6
Inleiding 6
2.2.1 Kaders 6
2.2.2 Taken 8
2.2.2.1 Epidemiologie 10
2.2.2.2 Gezondheidsbevordering 11
2.2.2.3 Beleidsadvisering 13
2.2.2.4 Preventieve ouderengezondheidszorg 14
2.2.2.5 Regeling onverzekerden 15
2.2.2.6 Infectieziektebestrijding 16
2.2.2.7 Tuberculosebestrijding 17
2.2.2.8 Bevordering seksuele gezondheid 19
2.2.2.9 Medische milieukunde 20
2.2.2.10 Technische Hygiënezorg 21
2.2.2.11 Reizigersadvisering en –vaccinatie 22
2.2.2.12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises 23
2.2.2.13 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang (TOKIN) 24
2.2.2.14 Inspectie tatoeages en piercings 25
2.2.2.15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen 25
2.2.2.16 Lijkschouw 26
2.2.2.17 Directeur Publieke Gezondheid 27
2.2.2.18 Taken van de GGD als zorginstelling 28
2.3 Programma Veilig Thuis 31
2.3.1 Kaders 31
2.3.1.2 Missie, visie en doelstellingen 32
2.3.1.3 Ontwikkelingen in 2020 33
2.3.2 Taken 37
2.3.2.1 Advies 37
2.3.2.2 Meldingen 37

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie 39
2.3.2.4 Voorlichting 39
2.3.2.3 Veilig Verder Teams 39
3 Paragrafen 41
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 41
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid van de GR 41
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD 43
3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT 44
3.2 Bedrijfsvoering 46
3.2.1 Bedrijfsvoering GGD 46
3.2.2 Bedrijfsvoering VT 46

Deel 2 Financiële begroting van de GR 1
1 Inleiding 3
2 Baten en lasten 5
2.1 Overzicht van baten en lasten 5
2.2. Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken 6
2.2.1 Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken 6
2.2.2 Lasten regionale GGD-taken 7
2.2.3 Overhead GGD 9
2.2.4 Baten regionale GGD-taken 10
2.3. Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis 13
2.3.1 Overzicht baten en lasten Veilig Thuis 13
2.3.2 Lasten Veilig Thuis 14
2.3.3 Overhead Veilig Thuis 22
2.3.4 Baten Veilig Thuis 22
2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten 24
3 Financiële positie en meerjarenraming 25
3.1 Meerjarenraming 25
4 Bijlagen 27
4.1 Overzichten conform Financieel Statuut 27
4.2 Overzichten taakvelden conform BBV 28
4.4 Overig 30

Deel 1 Beleidsbegroting van de GR

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarprogramma en de begroting 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Deze begroting is inclusief de verwerking van de Voorjaarsbrief 2020.

2 Programmaplan

2.1 Overzicht

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Gewijzigde Begroting 2019	Begroting 2020
Programma GGD				
Baten	18.370	17.564	17.962	18.650
Lasten	-14.461	-13.522	-13.794	-14.464
Saldo	3.909	4.042	4.168	4.186
Onvoorzien	-98	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	4.042	4.168	4.186
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat GGD	**3.811**	**4.042**	**4.168**	**4.186**
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.992	14.042	14.733
Lasten	-8.547	-7.901	-11.366	-10.491
Saldo	2.243	3.091	2.676	4.242
Onvoorzien	1.083	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.091	2.676	4.242
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-1.083	0	1.083	0
Resultaat Veilig Thuis	**2.243**	**3.091**	**3.759**	**4.242**
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-4.041	-4.168	-4.185
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.091	-3.759	-4.242
Resultaat Overhead	**-7.431**	**-7.132**	**-7.927**	**-8.427**
Resultaat GGD incl. overhead	-258	1	0	1
Resultaat Veilig Thuis incl. overhead	-1.119	0	0	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	**-1.377**	**1**	**0**	**1**

Verdere financiële toelichting is te vinden in Deel 2 Financiële begroting.

2.2 Programma regionale GGD-taken

Inleiding

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD en VT Haaglanden (voorheen GR GGD Haaglanden) is per 1 januari 2018 een nieuwe fase ingegaan. In 2017 heeft, naar aanleiding van de evaluatie in 2016, een herijking voor de GR GGD Haaglanden plaatsgevonden. In die herijking is een aantal veranderingen aangebracht in de governance van de GR en in het takenpakket dat de GGD uitvoert voor de GR. Voor de financiën geldt dat de bijdrage van de gemeente Den Haag voor de regionale GGD diensten per 2018 is opgenomen in de begroting van de GR en dat een aantal veranderingen is doorgevoerd in de wijze waarop de bijdragen van de negen deelnemende gemeenten bepaald worden. Vanaf 2018 wordt tevens gewerkt op basis van een onderscheid tussen regionale taken en lokale taken. Het voorliggende jaarprogramma en de begroting 2020 van GGD Haaglanden heeft alleen betrekking op de regionale taken.

In het jaarprogramma en de begroting 2018 zijn reeds de wijzigingen zowel inhoudelijk als financieel doorgevoerd. Ook zijn de bijdrage van de gemeente Den Haag en de externe bijdragen in deze begroting opgenomen. In 2019 is een volgende stap gemaakt door de door de GGD uit te voeren taken te presenteren conform het Dienstverleningshandvest GGD Haaglanden. In de begroting 2020 is deze insteek gecontinueerd. Daarbij zijn er enkele verbeterslagen gedaan in de wijze van presentatie. Zo zijn er per taak, waar mogelijk, indicatoren opgenomen met geprognosticeerde productieaantallen en is per taak inzichtelijk gemaakt welke externe financiering gebruikt wordt. Hiermee geven we nog meer inzicht in de prestaties en wordt de begroting nog beter navolgbaar. Hiermee wordt invulling gegeven aan de bevordering van de resultaatsturing die is toegezegd als reactie op zienswijzen van raden op de Begroting 2019.

2.2.1 Kaders

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Dit is voor de gemeenten in de regio Haaglanden de wettelijke grondslag voor de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Veilig Thuis (VT) Haaglanden.

De missie van GGD Haaglanden is:
Wij bewaken, bevorderen en beschermen de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.

De uitvoering door GGD Haaglanden bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden; op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.
- Bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.
- Beschermen tegen natuurlijke en/of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen

De missie van GGD Haaglanden is nader uitgewerkt in de volgende visie:

Alle inwoners in de regio Haaglanden moeten een gelijke kans hebben op een goede gezondheid. GGD Haaglanden levert een wezenlijke bijdrage aan het verkleinen van de sociaal-economische gezondheidsverschillen en aan het langer gezond leven. Hieruit volgt de ambitie dat de regio Haaglanden in 2030 tot de drie regio's in Nederland behoort met de hoogste gezondheidsverwachting[1].

GGD Haaglanden werkt vanuit het positieve concept van gezondheid:
'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven' (Huber).

Uitgangspunten bij een dergelijke benadering van gezondheid zijn dan ook dat burgers:
- zo lang mogelijk zelfredzaam blijven;
- de regie over hun eigen leven houden;
- verantwoordelijkheid dragen voor hun gezondheid en hun welbevinden.

Deze individuele benadering neemt niet weg dat er ook een collectieve verantwoordelijkheid van de overheid is voor factoren waarop individuele burgers weinig of geen invloed hebben. Zo is bijvoorbeeld de leefomgeving als determinant voor gezondheid een factor die bij uitstek beïnvloedbaar is door de overheid en waar de overheid ook in bepaalde gevallen (denk aan luchtkwaliteit) de verantwoordelijkheid niet primair bij de burger zelf kan neerleggen.

De ambitie is dat GGD Haaglanden opereert, wordt gezien en erkend als een innovatieve en excellente zorg- en dienstverlener met een uitstekende reputatie, hoge kwaliteit van uitvoering, een krachtig netwerk en betrokken en deskundige medewerkers. GGD Haaglanden is een expert op het gebied van de publieke gezondheid en gebruikt zijn expertise om gemeenten en partners te adviseren bij de ontwikkeling, monitoring en evaluatie van nieuw en bestaand beleid. GGD Haaglanden is een toonaangevende GGD in de publieke gezondheid en maakt daarbij optimaal gebruik van de mogelijkheden die informatie- en communicatietechnologie biedt.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen (9) gemeenten[2], variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied waarin de Randstad soms ver weg lijkt. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. En met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. Het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden geeft via een bestuursagenda en jaarlijkse werkplannen richting aan de uitvoering van GGD Haaglanden.

In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, de jeugdhulpverlening en op het domein van werk en inkomen. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling dient GGD Haaglanden te staan voor betrouwbare publieke gezondheid.

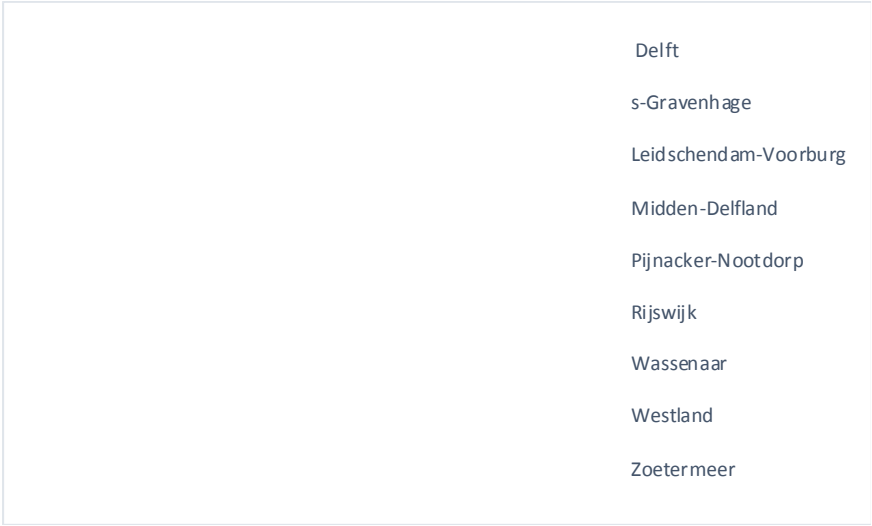
---

[1] De gezondheidsverwachting van Nederland kan worden uitgedrukt in termen van gezonde levensverwachting *met/zonder beperkingen, met/zonder chronische ziekten en in goede/slechte ervaren gezondheid.*
[2] De regio Haaglanden bestaat uit de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

De uitvoeringsorganisatie van de GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag en opereert als sector binnen de dienst OCW. Daarmee is de gemeente Den Haag eigenaar van de uitvoeringsorganisatie. De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de GGD ligt bij het Algemeen Bestuur van de GR welke, in de opdrachtgever-opdrachtnemersrelatie, onderdeel is van de Dienstverlening overeenkomst.

Inwoners gemeenten Haaglanden

GGD Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. Den Haag is de grootste gemeente binnen Haaglanden, met bijna de helft van het aantal inwoners (537.988). Midden-Delfland is de kleinste gemeente, met 1,8% (19.401) van het totaal aantal inwoners. De negen gemeenten hebben in totaal 1.103.530 inwoners.

Figuur 1: Gemeenten in Haaglanden met percentage inwoners (CBS:31-12-2018).

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Dit vormt het overall programma van de in deze begroting gepresenteerde 9 paragrafen mb.t. taken. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeenten op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van GGD Haaglanden ook andere wetten aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV[3] (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz), de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO).

2.2.2 Taken

In augustus 2013 informeerde toenmalig minister Schippers de Tweede Kamer over de publieke gezondheid en de gezamenlijke verantwoordelijkheden van gemeenten en het Rijk. In de brief worden de uitkomsten van het onderzoek naar de staat van de publieke gezondheid uiteengezet en

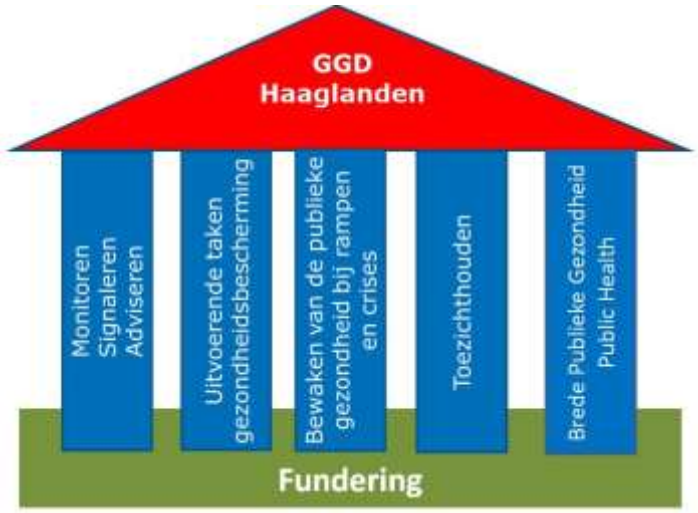
[3] Algemene Plaatselijke Verordening (per gemeente verschillend)

wordt de opdracht voor GGD'en binnen de publieke gezondheid met betrekking tot haar specifieke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden beschreven die vastgelegd zijn in wet- en regelgeving en is een taakomschrijving opgesteld.

Vier taken zijn volgens het Ministerie van VWS voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang, dat zij op een uniforme wijze moeten worden geborgd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten (zowel voor de lokale als de landelijke overheid). Deze taken dienen daarom bij de GGD'en te worden belegd en vormen de vier pijlers van iedere GGD, zo stelt het Ministerie.
De basisprincipes die worden gehanteerd bij de borging en de organisatie van de publieke gezondheid zijn de volgende:

- Benadering van de volksgezondheid vanuit een (veranderend) maatschappelijk perspectief.
- Publieke gezondheid in de volle breedte (aanleg leefstijl, fysieke en sociale omgeving, toegang en kwaliteit van de gezondheidszorgvoorzieningen).
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en Rijk voor de Wpg.
- Medische en maatschappelijke oriëntatie binnen de taken.
- Schaalgrootte voor kwaliteit en continuïteit.
- Publieke gezondheid voor risicogroepen (waaronder aanpak sociaaleconomische gezondheidsverschillen en sociale 'vangnetfunctie').

GGD Haaglanden heeft deze basisprincipes vertaald in een vijfde integrale pijler: Brede public health. 'Het huis' met de vijf pijlers van GGD Haaglanden staat op een brede fundering. Het is deze fundering die GGD Haaglanden richting geeft en toerust om vanuit een samenhangende aanpak bij te dragen aan de publieke gezondheid in de hele regio Haaglanden. Hierbij richt zij zich op alle bevolkingsgroepen van de regio, waarbij er specifiek aandacht is voor inwoners die om verschillende redenen kwetsbaar zijn en die vanuit een publieke verantwoordelijkheid extra zorg nodig hebben.

Pijler 1: Monitoren, signaleren, adviseren

2.2.2.1 Epidemiologie

Wat willen we bereiken?

Op het gebied van epidemiologie onderscheiden we twee taken:

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht: op gemeentelijk niveau een adequate weergave leveren van de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses. In kaart brengen van de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsproblemen. Inzicht geven in de mogelijkheden om die te voorkomen dan wel terug te dringen.
2. Epidemiologische adviezen: een gedegen advisering/consultatie/reactie naar aanleiding van vragen die te beantwoorden zijn op basis van epidemiologische onderzoeken. Reageren op signalen op basis van bestaande databronnen van de GGD of databronnen van derden. Ondersteunen van gemeenten, partners binnen de gemeentelijke netwerken en GGD-afdelingen bij het uitvoeren van onderzoek, het opzetten en/of de coördinatie van monitoringsystemen. De resultaten van de epidemiologische onderzoeken gebruiken gemeenten en lokale of regionale (zorg)instellingen om hun beleid te vormen, te toetsen of bij te sturen.

	Prognose 2020
Taak 1: gemeentelijk gezondheidsinzicht	• Update Gezondheidsmonitor Haaglanden met gemeentelijk gezondheidsinzicht • Rapportage landelijke jeugdmonitor 2019 (enquête) • Uitvoering landelijke Gezondheidsenquête Volwassenen en ouderen 2020
Taak 2: Epidemiologische adviezen	Inzet van 1,35 fte voor opstellen van minimaal 40 gemeentelijk adviezen en 30 adviezen voor samenwerkingspartners *(Inzet fte conform DVO)*
Publicaties (rapportages, factsheets, artikelen, presentaties)	• 10 publicaties (rapport, factsheet, artikel) • 10 gemeentelijke presentaties • 3 epidemiologische bulletins
Onderzoeksprojecten (voorstellen en uitgevoerde projecten)	• 12 uitgevoerde onderzoeksprojecten, waarvan 8 uitmondend in publicatie • 8 onderzoeksvoorstellen waarvan 5 uitmondend in onderzoeksproject

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht:
   Volgens een vastgestelde cyclus (looptijd van 4 jaar) brengt GGD Haaglanden de gezondheid en het welzijn van de burgers in Haaglanden in beeld in de Gezondheidsmonitor. Deze monitor levert input voor het lokaal gezondheidsbeleid en maakt onderdeel uit van de beleidscyclus. In dit kader houdt de GGD gedurende de cyclus van vier jaar schriftelijke gezondheidsenquêtes onder ouders van kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. Daarnaast maakt de GGD gebruik van resultaten uit eigen onderzoeken, landelijke informatiebronnen, evaluatieonderzoeken en gegevens van andere zorginstellingen (waaronder de jeugdgezondheidszorg).
2. Epidemiologische adviezen:
   - Opstellen van (beleids)adviezen voor zover voortvloeiend uit epidemiologisch onderzoek, vaak in samenwerking met andere GGD-taakvelden.
   - Duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
   - Beantwoorden van raadsvragen.
   - Onderzoeken van de betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.

- Beantwoorden van vragen uit de media.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. Gemeentelijk gezondheidsinzicht:
   - Beschikbaar stellen van een algemeen gezondheidsinzicht op gemeentelijk niveau via digitale gezondheidsmonitor en kernboodschappen. Gezondheidsgegevens worden geactualiseerd.
   - Op basis van gezondheidsinzicht, gemeenten faciliteren bij verdere verspreiding van dit inzicht aan partners binnen gemeentelijk netwerk.
   - Opleveren thematische rapportages en factsheets op basis van epidemiologische analyses met extra aandacht voor risicogroepen, gezondheidsverschillen en speerpunten landelijke nota Volksgezondheid.
   - Verwerking van de resultaten van de Jongerenenquête die in 2019 is uitgevoerd.
   - Uitzetten van de Gezondheidsenquête Volwassenen en Ouderen.
   - Uitbrengen Epidemiologisch Bulletin.
2. Epidemiologische adviezen:
   - Advisering/consultatie/reactie op signalen op basis van het algemene beeld van de gezondheidssituatie van de bevolking (verdere uitdieping valt buiten deze begroting).
   - Op aanvraag duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
   - Op aanvraag ondersteunen bij het beantwoorden van raadsvragen.
   - Op aanvraag toetsen betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.
   - Informatieverstrekking over gezondheid naar aanleiding van vragen vanuit de media.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten[4] (inclusief OVGD[5] & OH[6])	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Epidemiologie	6,90 fte	€ 1.349.000	-

2.2.2.2 Gezondheidsbevordering

Wat willen we bereiken?

Versterken van lokaal gezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau door het adviseren over en het coördineren van preventieve activiteiten en door het versterken van de preventiestructuur. Door collectieve preventie te verbinden met individuele preventie, zorg, welzijn en andere beleidssectoren werkt GGD Haaglanden aan integrale, effectieve en efficiënte oplossingen.

	Prognose 2020
Landelijke vraagstukken (geformuleerd in landelijke nota gezondheidsbeleid en nationaal preventieakkoord) waarop gemeenten zijn geadviseerd over lokaal gezondheidsbeleid: Roken, alcoholgebruik (genotmiddelen), overgewicht, bewegen, depressie en diabetes.	Inzet op alle thema's
Aantal publiekscampagnes waaraan wordt bijgedragen:	• 3 direct (Stoptober, IkPas, Rookvrije generatie) • 1 indirect (Nix18)

[4] De bijdrage van gemeenten zijn hier inclusief overhead (OH), waardoor deze afwijken met de bedragen in Tabel GGD2 Begrote lasten Programma GGD Haaglanden 2020. In Bijlage 4 van de Financiële begroting is een aansluitingstabel toegevoegd.
[5] OVGD = overige goederen en diensten. OH = overhead
[6] OH = overhead

Aantal gemeenten waar gezondheid integraal wordt opgepakt i.r.t. andere beleidsdomeinen zoals Jeugd, onderwijs, sport, wmo	9 gemeenten
Aantal netwerken waarin actief is geparticipeerd in het kader van de versterking van de lokale preventiestructuur	2 á 3 per gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

Op gemeentelijk niveau:

- Adviseren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
- Versterken van de preventiestructuur (lokaal en regionaal) via uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering; dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.

De keuzes voor inzet worden in samenspraak met de gemeente gemaakt, op basis van de speerpunten uit de landelijke en lokale nota's gezondheidsbeleid, de gezondheidsmonitor en kernboodschappen voor beleid van de betreffende gemeente en lokale signalen van gemeenten en partners. Er is hierbij sprake van maatwerk per gemeente binnen deze regionale taak.
Daarnaast verzorgt GGD Haaglanden kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie voor gemeenten en partners.

Welke activiteiten ondernemen we?
In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

- In samenspraak met gemeenten bepalen op welke inhoudelijke thema's en activiteiten GGD Haaglanden zich in 2020 inzet om het lokaal gezondheidsbeleid te versterken (maatwerk per gemeente) en deze uitvoeren (bijv. inzet op jongeren op gezond gewicht (JOGG) / preventie overgewicht, roken, alcohol en drugspreventie, bevorderen gezonde seksualiteit, inzet vanuit GIDS (Gezond in de Stad)-aanpak, vitaal ouder worden en advisering integrale inpassing van gezonde leefstijl / public health bij andere beleidsdomeinen.
- Inbrengen van kennis op het gebied van gezondheidsvaardigheden en e-health in de gemaakte lokale keuzes.
- Collectieve preventietaken koppelen aan individuele preventie, zorg, welzijn, andere beleidssectoren (bijvoorbeeld sport, onderwijs, jeugd, wmo) en eerstelijnszorg in afstemming met gemeentelijke (beleids-)afdelingen.
- Verzorgen van kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie binnen gemeenten en partners.
- Werken aan collectieve publiekscampagnes als Stoptober, IkPas en Rookvrije Generatie
- Leveren en ontsluiten van kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Bewoners, organisaties en professionals kunnen voor alle vragen en advies bij één centraal punt binnen de GGD terecht; zo wordt op een toegankelijke maar ook efficiënte wijze invulling gegeven aan de taak van het leveren van publieksinformatie (zie taak 'publieksinformatie' onder pijler 5 in paragraaf 2.2.2.19).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Gezondheidsbevordering	7,80 fte	€ 1.212.000	-

2.2.2.3 Beleidsadvisering

Wat willen we bereiken?

Op strategisch niveau adviseren en ondersteunen van gemeenten, het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en VT Haaglanden, de directie en afdelingen van GGD Haaglanden en ketenpartners in de regio Haaglanden bij het ontwikkelen van doelmatige en doeltreffende beleidskaders voor (lokaal/regionaal) volksgezondheidsbeleid op basis van:

- Richtingbepalend overheidsbeleid (landelijk en gemeentelijk).
- Maatschappelijke ontwikkelingen.
- Wettelijke kaders.
- Wetenschappelijk onderzoek.
- Inhoudelijke interpretatie van epidemiologische cijfers.
- Signalen en ervaringen uit de praktijk vanuit professionals én burgers en ketenpartners.
- Evaluatie van geïmplementeerd beleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD adviseert (gevraagd en ongevraagd) het bestuur van de GR GGD-VT, gemeenten, directie, managementteam en onderdelen van de GGD op het gebied van volksgezondheid. De GGD doet dit onder meer door:

- Adviseren, vanuit een brede kennisbasis en het concept positieve gezondheid, ten aanzien van medisch-inhoudelijke vraagstukken en publiekscampagnes in de publieke gezondheid.
- Adviseren en ondersteunen van gemeenten bij het opstellen van lokale nota's volksgezondheid/sociaal beleidskaders met aandacht voor de verbinding met samenhangende beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld jeugd, sociaal domein en ruimtelijke ordening.
- Adviseren van colleges van B&W van gemeenten over besluiten die mogelijk gevolgen hebben voor de volksgezondheid en bewaken dat gezondheidsaspecten worden meegenomen in besluitvorming.
- Adviseren en ondersteunen bij het beantwoorden van raadsvragen en ad hoc beleidsvraagstukken op het gebied van publieke gezondheid.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Het bestuur en de gemeenten van GGD Haaglanden adviseren over Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsvelden.
- De gemeenten ondersteunen en adviseren bij het opstellen, monitoren en evalueren van de nota's Volksgezondheid/sociaal beleidskaders en het lokaal gezondheidsbeleid.
- Op basis van signalen uit de regio Haaglanden een bijdrage leveren aan beleidsbeïnvloeding op regionaal en landelijk niveau m.b.t. de besluitvorming rond Publieke Gezondheid. Mede in dit kader deelnemen aan landelijke-, regionale en gemeentelijke netwerken.
- Coördineren van activiteiten om de missie en visie van GGD Haaglanden een integraal onderdeel te laten zijn van de organisatie.
- Op basis van bestuurlijke doelstellingen en signalen uit de negen gemeenten m.b.t. volksgezondheid (samenwerkings)partners samenbrengen.
- Zorgdragen voor het opzetten van, coördineren en/of uitvoeren en evalueren van GGD-brede, strategische en/of medisch-inhoudelijke projecten.
- Beleidsinnovatie ontwikkelen o.a. op het terrein van afstemming met zorgverzekeraars, perinatale gezondheid en personen met verward gedrag.
- Ondersteunen van de gemeenten bij de voorbereiding op de implementatie van beleid op basis van de kernboodschappen 2018 en de vertaling van het preventieakkoord.
- Inzet op gezondheids*potentieel* in plaats van gezondsheids*verschil*.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Beleidsadvisering	5,76 fte	€ 851.000	-

2.2.2.4 Preventieve ouderengezondheidszorg

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de uitvoering van het ouderengezondheidsbeleid op gemeentelijk niveau door de inzet van activiteiten die eraan bijdragen dat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven, kunnen deelnemen aan de samenleving.

In de Wet publieke gezondheid is vastgelegd dat het College van burgemeester en wethouders zorg draagt voor de uitvoering van de ouderengezondheidszorg. Het College draagt in ieder geval zorg voor:

- Het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren.
- Het ramen van de behoeften aan zorg.
- De vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit.
- Het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding.
- Het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veel taken van de GGD zijn gericht op de algehele bevolking van een gemeente, waaronder de doelgroep ouderen. Deze taken bieden het aanknopingspunt voor de ondersteuning die de GGD de gemeenten biedt om te zorgen dat ouderen zo zelfredzaam mogelijk, met eigen regie en een goede kwaliteit van leven kunnen deelnemen aan de samenleving. De regionale inzet van de GGD op het gebied van ouderengezondheidszorg bestaat zodoende uit inzet vanuit andere regionale taken. Over deze inzet worden op basis van lokaal maatwerk binnen de GR-afspraken gemaakt. Intensivering op het gebied van ouderengezondheidszorg is vervolgens mogelijk door aanvullende lokale inkoop. Hierbij valt te denken aan specifiek op ouderen gerichte activiteiten op het terrein van gezondheidsbevordering of specifiek epidemiologisch onderzoek.

Welke activiteiten ondernemen we?

Door GGD Haaglanden wordt vanuit verschillende afdelingen aan deze taak gewerkt:

1. Epidemiologisch onderzoek:
   - Het leveren van inzicht in de gezondheidssituatie van de ouderen in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses.
   - In kaart brengen van de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsproblemen.
   - Inzicht geven in de mogelijkheden om deze bedreigingen en verschillen te voorkomen dan wel terug te dringen.

   Voorbeelden zijn: Update gezondheidsmonitor op gezondheidsthema's die belangrijk zijn voor de doelgroep ouderen, monitoring gezondheid onder populatie ouderen door uitvoeren Gezondheidsenquête en publicaties met aandacht voor ouderen door presenteren gezondheidsdeterminanten per leeftijdscategorie.
2. Gezondheidsbevordering:
   - Adviseren, monitoren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners waaronder ouderen, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
   - Adviseren op, coördineren en verbinden van preventieactiviteiten onder andere voor ouderen in integraal perspectief.
   - Versterken preventiestructuur, speciaal voor ouderen (lokaal en regionaal), via uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering; dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.

   Een voorbeeld is de inzet van de GGD op valpreventie bij ouderen.

3. Infectieziektebestrijding:
   - Voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en, waar nodig, het bestrijden van infectieziekten onder ouderen en op plekken waar veel ouderen verblijven.
   - Via surveillance monitoren van de ontwikkeling van infectieziekten, beleid op dit terrein ontwikkelen en waar nodig de bestrijding van infectieziekten coördineren.
4. Signalering en advisering:
   GGD Haaglanden ontvangt via diverse wegen (kwalitatieve dan wel met cijfers onderbouwde) signalen welke input vormen voor advisering richting de gemeenten op het gebied van ouderengezondheidszorg.
   Voorbeelden hiervan zijn signalen over de kwaliteit van Wmo-voorzieningen, zorgwekkende thuissituaties vanuit de ambulancezorg en gezond seksueel gedrag van ouderen.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Preventieve ouderengezondheidszorg	Valt binnen inzet andere taken.	-	-

2.2.2.5 Regeling onverzekerden

Wat willen we bereiken?

In 2016 is een Aanjaagteam Verwarde Personen in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) gestart om te zorgen voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag op lokaal en nationaal niveau. Onverzekerd zijn voor zorgkosten levert grote problemen op voor de toegang tot en continuïteit van zorg voor (onder andere) verwarde personen. De 'subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden' is daarom een belangrijk onderdeel van de aanpak sluitende zorg voor personen met verward gedrag. Daarnaast biedt de regeling een verbetering in de toegang tot zorg voor andere doelgroepen zoals de dak- en thuislozen (van wie een groot percentage geen zorgverzekering heeft). Het doel van de subsidieregeling is derhalve tweeledig:

1. Zorgverleners de mogelijkheid bieden om een vergoeding te krijgen voor geleverde medisch noodzakelijke zorg (alle zorg die binnen het basispakket van de zorgverzekeringswet valt) aan een onverzekerde. Hierdoor wordt de toegankelijkheid van zorg voor onverzekerden verbeterd.
2. Het regelen van zorg en ondersteuning (waaronder een zorgverzekering) voor mensen die onverzekerd zijn en gebruik maken van de regeling. Hiermee wordt de problematiek van de doelgroep onverzekerden aangepakt en het aantal onverzekerden teruggebracht.

	Prognose 2020*
Aantal verwerkte meldingen	1.000

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

De taak van de GGD'en binnen deze regeling is het verwerken van de melding en in samenwerking met de gemeente inzetten op vervolghulp voor de onverzekerde. Dit gebeurt naar aanleiding van meldingen van zorgverleners die zorg hebben verleend aan onverzekerden. Om in aanmerking te komen voor de subsidie moeten zorgverleners namelijk elke zorgverrichting binnen 24 uur bij GGD GHOR Nederland melden. De GGD'en halen de meldingen uit het landelijke meldsysteem van GGD GHOR Nederland. De melding aan de GGD'en heeft twee doeleinden: het dient als een check voor het CAK bij het beoordelen van de declaratie en het stelt de gemeente in staat om vervolgacties te initiëren (zoals inschrijving, verzekering, waar nodig vervolgzorg). Deze taak gaat specifiek over de taakinvulling vanuit GGD Haaglanden van deze regeling.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Verwerken van de melding van de zorgverlener: de noodzakelijke gegevens uit de melding wegen en (indien nodig) doorgeven aan de betreffende gemeente. De gemeente kan dan vervolgacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg)verzekering, een briefadres, uitkering, huisvesting en eventueel vervolgzorg).
- Als het om een dak- of thuisloze gaat, zo nodig oppakken van vervolghulp (vanuit de centrumgemeente verantwoordelijkheid Den Haag).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Regeling onverzekerden	Valt binnen inzet andere taken.	-	-

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

2.2.2.6 Infectieziektebestrijding

Wat willen we bereiken?

GGD Haaglanden draagt bij aan het vroegtijdig opsporen, de behandeling van en de bescherming tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van deze ziekten en kennis om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen, op basis van WPG artikel 6, lid 1. Bij de uitvoering van deze taak heeft GGD Haaglanden niet alleen oog voor de patiënt, maar ook voor de gezondheid van degenen in zijn directe omgeving. GGD Haaglanden heeft tevens gerichte aandacht en zijn er specifieke programma's voor risicogroepen en kwetsbaren. Ook wil GGD Haaglanden ervoor zorgen dat bestuurders goed voorbereid zijn op het voorkómen van infectieziekten. Het informeren van de bestuurder, burger en ketenpartner over actuele ontwikkelingen op het gebied van infectieziekten draagt bij aan de eigen regie over hun gezondheid van de bestuurder, burger en ketenpartner.

	Prognose 2020*
Meldingsplichtige infectieziekten	600
Niet-meldingsplichtige casuïstiek, situations en enquiries	1.700
Meldingen van zorginstellingen (art. 26 Wpg)	200

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD heeft als taak continu de juiste kennis te vergaren en zich voor te bereiden op juiste maatregelen ter bestrijding én preventie van bestaande en nieuwe infectieziekten. Landelijk zijn negen deeltaken voor infectieziektebestrijding vastgesteld:

1. Surveillance: monitoren van de verspreiding van infectieziekten ter ondersteuning van de beleidsuitvoering, de bestrijding en het informeren hierover aan relevante veldpartijen.
2. Verwerken van infectieziekten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid - het optreden na melding van infectieziekten.
3. Preventie: geven van voorlichting aan burgers en professionals en het communiceren van maatregelen ter beperking van de verspreiding van infectieziekten. Het organiseren van (grootschalige) vaccinatiecampagnes behoort hier ook toe.
4. Bron- en contactopsporing: naar aanleiding van een signaal van een infectieziekte een eventuele bron opsporen en zo mogelijk het infectieziekterisico opheffen en het opsporen van eventuele contacten die risico op infectie hebben gelopen, hen waarschuwen en waar mogelijk beschermende maatregelen nemen.

5. Beleidsadvisering: gevraagd en ongevraagd adviseren van gemeentebesturen en andere relevante partners (bijvoorbeeld verzorgings- en verpleeghuizen, kinderdagverblijven, scholen, et cetera) over gewenste maatregelen en de consequenties daarvan.
6. Netwerk- en regiefunctie: onderhouden van contacten met relevante ketenpartners en waar nodig coördineren van activiteiten, afstemming op lokaal, regionaal, en landelijk niveau.
7. Signalerings- en vangnetfunctie: burgers en professionals kunnen terugvallen op de GGD in het geval van vragen en problemen op het gebied van infectieziekten.
8. Outbreakmanagement: bestrijden van verheffingen van infectieziekten ter voorkoming van verspreiding en vermindering van eventuele onrust.
9. Onderzoek: het kan gaan om onderzoek dat gekoppeld is aan de directe preventie en bestrijding (bijvoorbeeld rondom een uitbraak om een mogelijke bron te identificeren of te achterhalen welke factoren een rol hebben gespeeld bij verspreiding van een ziekte), maar het kan ook gaan om deelname aan provinciale of landelijke onderzoeken.

Deze deeltaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Uitvoering van de basistaken infectieziektebestrijding en relevante subsidieregelingen.
- Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen (inclusief bestuurlijke rapportage en advisering).
- Op basis van de surveillance worden periodieke rapportages gemaakt ten behoeve van bestuur, management en ketenpartners. Hierin worden de gegevens en trends m.b.t. de infectieziekten weergegeven.
- Activiteiten volgend uit actuele ontwikkelingen, zoals zoönosen (van dier op mens overdraagbare aandoeningen) en de internationale toename van ernstige infectieziekten (bijv MERS en ebola). In het bijzonder de beleidsadvisering en de advisering van ketenpartners.
- Bij bestrijding van grote of ernstige uitbraken in de gemeente wordt de gemeente actief geïnformeerd over de afhandeling en wordt afgestemd over eventuele communicatie richting burgers en andere betrokkenen. De Inspectie voor de Gezondheidszorg legt GGD'en op 24 uur per dag bereikbaar te zijn.
- Ook in 2020 ondernemen we kwaliteitsbevorderende activiteiten zoals nascholing, richtlijnontwikkeling en casuïstiekoverleg.
- Vervolgen aanpak Antibiotica resistentie: inzet van specifieke deskundigheid op het gebied van infectiepreventie.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Infectieziektebestrijding	16,88 fte	€ 2.007.000	-

2.2.2.7 Tuberculosebestrijding

Wat willen we bereiken?

Voor alle inwoners, ongeacht verblijfsstatus, in het werkgebied van GGD Haaglanden zorgt GGD Haaglanden voor gegevensverzameling, voorlichting, bestrijding en behandeling van TBC. Bestrijden van TBC gebeurt door surveillance van de verspreiding van TBC, het ontwikkelen van beleid op dit terrein, en het oppakken van de coördinatie over de bestrijding van TBC.

	Prognose 2020*
Aantal (nieuwe) gediagnosticeerde TBC-patiënten	90-100
LTBI-screeningen	130-150
Aantallen verrichtingen (foto's, Mantoux-screeningen, BCG-screeningen, IGRA-screeningen)	12.500-15.000

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

Conform de onderscheiden deeltaken bij infectieziektenbestrijding:

1. Surveillance: monitoren van de verspreiding van TBC ter ondersteuning van de beleidsuitvoering, de bestrijding en het informeren hierover aan relevante veldpartijen.
2. Verwerken van TBC in het kader van de Wet publieke gezondheid - het optreden na melding van TBC.
3. Preventie: geven van voorlichting aan burgers en professionals en het communiceren van maatregelen ter beperking van de verspreiding van TBC. Het organiseren van (grootschalige) vaccinatiecampagnes behoort hier ook toe.
4. Bron- en contactopsporing bij TBC-patiënten: naar aanleiding van een signaal van TBC een eventuele bron opsporen en zo mogelijk het TBC-risico opheffen en het opsporen van eventuele contacten die risico op TBC hebben gelopen, hen waarschuwen en waar mogelijk beschermende maatregelen nemen.
5. Beleidsadvisering: gevraagd en ongevraagd adviseren van gemeentebesturen en andere relevante partners (bijvoorbeeld verzorgings- en verpleeghuizen, kinderdagverblijven, scholen, et cetera) over gewenste maatregelen en de consequenties daarvan.
6. Netwerk- en regiefunctie: onderhouden van contacten met relevante ketenpartners en waar nodig coördineren van activiteiten, afstemming op lokaal, regionaal, en landelijk niveau.
7. Signalerings- en vangnetfunctie: burgers en professionals kunnen terugvallen op de GGD in het geval van vragen en problemen op het gebied van Infectieziekten.
8. Outbreakmanagement: bestrijden van verheffingen van infectieziekten ter voorkoming van verspreiding en vermindering van eventuele onrust.
9. Onderzoek: het kan gaan om onderzoek dat gekoppeld is aan de directe preventie en bestrijding (bijvoorbeeld rondom een uitbraak om een mogelijke bron te identificeren of te achterhalen welke factoren een rol hebben gespeeld bij verspreiding van TBC), maar het kan ook gaan om deelname aan provinciale of landelijke onderzoeken.

En daarnaast:

10. Behandelen/begeleiden van TBC-patiënten en geïnfecteerden.
11. Screeningen van risicogroepen (WBO-vergunning, Wet op Bevolkingsonderzoek)

Deze deeltaken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Continue gegevensverzameling over TBC in de regio.
- Adequate voorlichting van bevolking, risicogroepen die bereikbaar zijn voor de GGD en advisering van gemeentebesturen en andere relevante partners.
- Adequate bestrijding van uitbraken van TBC en onrust die daarmee gepaard gaat.
- Behandeling van TBC-patiënten.
- Geen of beperkt aantal secundaire ziektegevallen bij gemelde TBC-patiënten.
- Beschikken over en bijhouden van een goed netwerk met partners.
- Regie voeren waar nodig.
- Deelname aan relevant onderzoek.
- Continue (24/7) beschikbaarheid voor meldingen of vragen over TBC.
- Doorontwikkeling van het landelijke Elektronische Patiëntendossier (EPD).
- Continueren van de (intensieve) samenwerking binnen het Regionaal Expertise Centrum (REC) Zuid-Holland.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Tuberculosebestrijding	13,56 fte	€ 1.684.000	€ 70.000

2.2.2.8 Bevordering seksuele gezondheid

Wat willen we bereiken?

Bij het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) GGD Haaglanden kunnen inwoners van regio Haaglanden, in het bijzonder kwetsbare groepen, anoniem en/of vertrouwelijk terecht voor screening op en eventueel behandeling van de vijf belangrijkste soa. Daarnaast verschaft het CSG hen kennis en vaardigheden die bijdragen aan een seksueel gezond leven. Seksuele gezondheid is meer dan het niet hebben van een soa of ongewenste zwangerschap. Het betekent ook dat seks plezierig en aangenaam is en zonder enige vorm van dwang, discriminatie of geweld ervaren wordt.

De wettelijke taak van gemeenten voor collectieve preventie van soa in risicogroepen wordt door de rijksoverheid (ministerie van VWS) aangevuld met de 'Aanvullende regeling Seksuele Gezondheid' (ASG). De regeling is bedoeld voor personen met een verhoogd risico op, die gewaarschuwd zijn voor of klachten hebben die kunnen wijzen op een soa. Ook jongeren onder de 25 jaar en slachtoffers van verkrachting en seksueel geweld zijn aandachtsgroepen.

Naast preventieve en curatieve taken adviseert het CSG gemeenten en instellingen over seksuele gezondheid. Met individuele cliëntenzorg draagt het centrum bij aan gelijke kansen op (seksuele) gezondheid van alle burgers met in het bijzonder oog voor kwetsbare groepen.
Het CSG GGD Haaglanden is een van de acht coördinerende centra in Nederland die activiteiten verrichten op het gebied van seksuele gezondheid ten behoeve van de 25 GGD'en in Nederland.

	Prognose 2020*
Uitgevoerde consulten	11.500
Voorlichtingen: Groepsvoorlichting Evenementen	 70 5

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vroegtijdige opsporing en behandeling van soa's, zich beperkend tot personen uit landelijk vastgestelde risicogroepen. Het in dit kader verlenen van kwalitatief hoogwaardige soa-zorg en het signaleren van trends in het voorkomen van soa's.
- Het middels preventieactiviteiten soa's en hiv bestrijden en zorgdragen voor gezonde seksualiteit voor specifieke doelgroepen, zoals voor jongeren t/m 25 jaar de Sense-spreekuren.
- Voorkomen van infectie met en verspreiding van hepatitis B als soa bij risicogroepen door middel van vaccinatie.
- Van 2019 t/m 2024 PrEP verstrekken aan mannen die seks hebben met mannen die een hoog risico lopen op hiv; aantallen hiervan zijn o.a. afhankelijk van landelijk beleid.

Welke activiteiten ondernemen we?
De GGD voert voor deze taak de volgende activiteiten uit:

- Consulten onder andere over soa, anticonceptie en seksueel geweld.
- Individuele voorlichting.
- Groepsvoorlichting.
- Voorlichtingsactiviteiten bij evenementen gericht op jongeren in de regio.
- Aanbieden van mogelijkheden voor gratis hepatitis B vaccinatie.
- PrEP verstrekken aan mannen die seks hebben met mannen die een hoog risico lopen op hiv.
- In samenwerking met ketenpartners realiseren van outreach-vaccinatiemogelijkheden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Bevordering seksuele gezondheid	15,59 fte	-	€ 3.307.000

2.2.2.9 Medische milieukunde

Wat willen we bereiken?

Van de ziektelast in Nederland kan circa 6% worden toegeschreven aan milieufactoren (RIVM, Volksgezondheid toekomstverkenning 2014). Het doel van Medische Milieukunde (MMK) is het bereiken van een gezonde leefomgeving en de ziektelast als gevolg van milieufactoren te verlagen. Met een gezonde leefomgeving wordt bedoeld: een omgeving, buiten en binnenshuis, die als prettig wordt ervaren, die bijdraagt aan de ervaren gezondheid en uitnodigt tot gezond gedrag. De druk op de gezondheid door omgevingsfactoren (geluid, lucht, water, bodem, externe veiligheid) moet daarbij zo laag mogelijk zijn. Daarnaast is in een gezonde leefomgeving het risico op infecties zo laag mogelijk en wordt gezonde (en duurzame) mobiliteit gestimuleerd. Zo'n leefomgeving nodigt uit tot sporten, spelen en bewegen en heeft voldoende en passend groen en 'blauw' (water) van goede kwaliteit. Hierin zijn ook gezonde, veilige en duurzame woningen en gebouwen en voldoende en passende voorzieningen. Tenslotte is een gezonde leefomgeving voldoende divers, zorgt deze ervoor dat mensen elkaar op veilige wijze kunnen ontmoeten en wordt er rekening gehouden met de behoeften van (toekomstige) bewoners en specifieke (gevoelige) bevolkingsgroepen zoals kinderen en mensen met chronische ziekten.
Medische milieukunde adviseert over de mogelijkheden om de volksgezondheid te beïnvloeden via de fysieke leefomgeving en biedt oplossingen onder andere voor het meewegen van gezondheidsfactoren bij nieuwe ruimtelijke plannen. Vanuit een brede kennisbasis adviseert Medische Milieukunde over de invloed van milieu op gezondheid en gaat onder andere in op klachten en signalen van burgers, instellingen en gemeenten.

	Aantal 2020*
Advies aan burgers (n.a.v. melding)	450
Advies bij incidenten (nazorg en GROP)	5
Advies van GAGS bij incidenten	20
Advies aan gemeenten; specifieke casus (melding)	20
Advies aan gemeenten; beleidsadvies	50
Advies aan gemeenten: RO adviezen	60
Advies aan gemeenten; ondersteuning bij raadsvragen	20
Advies aan instellingen/ instanties (n.a.v. meldingen en beleidsadvies)	40

** Prognose op basis van realisatie 2018.*

Wat gaan we daarvoor doen?

Het werkveld van de medische milieukunde omvat alle facetten van de fysieke leefomgeving: een uiteenlopend scala aan biologische, fysische en chemische milieufactoren in water, bodem en lucht, zowel binnen- als buitenhuis. Er komen onderwerpen aan de orde als geluidhinder, luchtkwaliteit, asbest, elektromagnetische velden, koolmonoxide, vocht en schimmel in het binnenmilieu en diffuse bodemverontreiniging et cetera. In toenemende mate is ook de inrichting van de fysieke leefomgeving een aandachtsgebied; de Omgevingswet is hierbij een belangrijke nieuwe ontwikkeling. Gemeenten bevragen de GGD hier ook steeds vaker over. Regelmatig is er binnen het werkveld sprake van politiek- bestuurlijk gevoelige dossiers.

Welke activiteiten ondernemen we?

Op de verschillende thema's die het werkveld omvat, worden de volgende taken uitgevoerd:

- Behandelen van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.
- (Beleids)advies geven (gevraagd en ongevraagd) aan gemeenten, de omgevingsdienst en instellingen.
- Adviseren en nazorg bieden bij calamiteiten en incidenten.
- Signaleren van ongewenste situaties en zo nodig (initiëren en) verrichten van onderzoek;
- Voorlichting geven aan burgers.
- Gezondheidskundig advies geven over gevaarlijke stoffen (GAGS) bij calamiteiten of incidenten.
- Monitoren voortgang activiteiten door middel van portfoliomanagement.
- Betrekken van burgers door middel van 'citizen science'.

Binnen het werkveld liggen de prioriteiten bij thema's waar de meeste gezondheidswinst te behalen is. Door het bijhouden van kennis op de verschillende thema's (actief of via het landelijke netwerk) en het registreren van meldingen, kunnen we tijdig signaleren of er een verschuiving van de aandacht noodzakelijk is. De belangrijkste thema's voor 2020 zijn binnenmilieu (woningen en scholen), koolmonoxide, luchtkwaliteit, geluid (omgevingslawaai en harde muziek), klimaat, lood (bodem en drinkwater) en ruimtelijke plannen (Omgevingswet).

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Medische Milieukunde	5,85 fte	€ 847.000	-

2.2.2.10 Technische Hygiënezorg

Wat willen we bereiken?

Om verspreiding van infectieziekten te beperken en te voorkomen zijn maatregelen op het gebied van technische hygiënezorg noodzakelijk. Deze regionale taak voert de GGD voor de negen gemeenten in Haaglanden uit. Het doel van deze taak is het beschermen van de gezondheid van de burger door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van instellingen en voorzieningen.

	Prognose 2020*
THZ-meldingen	100
Legionella adviezen	44
Beleidsadviezen	15
Adviezen veiligheidsplannen evenementen (o.b.v. adviesaanvraag GHOR)	130
Inspecties evenementen	40
Advisering AZC	1

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

Het werkveld van de technische hygiënezorg richt zich op de biologische factoren in de leefomgeving die kunnen leiden tot infecties en de daarmee verband houdende gezondheidsrisico's en schade. De focus ligt daarbij op risico-instellingen en de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen. De werkwijze binnen deze taak is sterk bepaald door landelijke richtlijnen, zoals deze worden ontwikkeld door het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Welke activiteiten ondernemen we?

Op de verschillende thema's die het werkveld omvat, worden de volgende taken uitgevoerd:

- Behandeling van meldingen van burgers, instellingen en gemeenten.

- Het geven van voorlichting.
- (Risico-)inventarisatie collectieve voorzieningen/ instellingen (taak wordt beperkt uitgevoerd;
- Signaleren van ongewenste situaties.
- Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen conform de richtlijnen van het LCHV.
- Evenementenadvisering.
- Infectiepreventie proactief onder de aandacht brengen bij alle 9 gemeenten door o.a. per gemeente alle aanwezige collectieve voorzieningen te inventariseren, een risicoprofiel per gemeente op te stellen en op basis van de uitkomsten een beleidsadvies op maat te geven en in samenwerking met GGD GHOR een Workshop evenementen voor de 9 gemeenten organiseren.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Technische hygiënezorg	2,46 fte	€ 235.000	-

2.2.2.11 Reizigersadvisering en –vaccinatie

Wat willen we bereiken?

Het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's en het voorkomen van de introductie van importziekten. Hiernaast beschermt de GGD middels vaccinatie andere dan reisgerelateerde risicogroepen, zoals beroepsgroepen en zwangere vrouwen. Ook houdt de GGD een team medewerkers in stand met (medisch) inhoudelijke deskundigheid en ervaring ten behoeve van outbreakmanagement.

	Prognose 2020*
Aantal consulten	24.000
Aantal gegeven vaccinaties	32.000

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

De GGD is van oudsher aanbieder van reizigerszorg, voert voor de gemeenten de infectieziektebestrijding uit en informeert uit dien hoofde inwoners en reizigers over de gezondheidsrisico's die zij lopen, om import van infectieziekten te voorkomen. Reizigersadvies en -vaccinatie is van belang voor het behouden van expertise, vaardigheden en voldoende personele capaciteit voor de uitvoering van de infectieziektebestrijding en de uitvoering van grootschalige vaccinatiecampagnes (outbreakmanagement).

Welke activiteiten ondernemen we?

- Geven van voorlichting aan algemeen publiek om hen te stimuleren zich te laten informeren en vaccineren vóór zij op reis gaan.
- Vaccineren en immuniseren van reizigers en het voorschrijven van recepten en de verkoop van reizigersproducten.
- Geven van voorlichting aan reizigers over gezondheidsrisico's op reis.
- Onderhouden van een netwerk met relevante partijen.

Reizigersadvies en -vaccinatie is hiermee sterk gelieerd aan de basistaak Infectieziektebestrijding. Immers, reizigers die onbeschermd op reis gaan zijn één van de risicogroepen van Infectieziektebestrijding. Medisch/sociaal kwetsbare burgers worden hierbinnen bovendien gezien als speciale doelgroep.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63 fte	-	€ 1.953.000

Pijler 3: Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

2.2.2.12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises

Wat willen we bereiken?

GGD Haaglanden heeft de wettelijke taak voorbereid te zijn op het kunnen optreden bij incidenten, rampen en crises met mogelijke gevolgen voor de publieke gezondheid. Het betreft zowel het organiseren van de eigen continuïteit van zorgverlening, als ook het kunnen voldoen aan extra gevraagde (volume) en gespecialiseerde (inhoud) inzet onder bijzondere omstandigheden. Dit vanuit de principes van 24/7/365-beschikbaarheid. Deze verplichting vloeit voort uit een drietal wetten: Wet publieke gezondheid, Wet veiligheidsregio's en Tijdelijke wet ambulancezorg. Het doel van deze taak is het realiseren van een gecoördineerde, efficiënte en effectieve inzet van de GGD in geval van crisis om de dreiging of schadelijke gevolgen weg te nemen of te beperken en de continuïteit van de eigen organisatie te waarborgen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderhouden en versterken van de crisisorganisatie.

- Het continu afstemmen van het crisisplan en de onderliggende documenten van GGD Haaglanden met de relevante ketenpartners.
- Het adequaat trainen en oefenen van het functioneren van de crisisorganisatie en de processen uit het GROP. Deze trainingsactiviteiten zullen vooral in een breed ketenverband plaatsvinden.
- Het adequaat faciliteren van de crisisorganisatie op het gebied van telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.
- Het doorontwikkelen van de crisisorganisatie om voorbereid te zijn op nieuwe vormen van crisis en rampen (zoals bijvoorbeeld terrorismegevolgbestrijding).
- Het verder uitbouwen van het regionale communicatienetwerk.

Eventuele publiekscommunicatie omtrent het incident valt buiten deze regionale taak.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

- Integraal crisisplan GGD Haaglanden doorontwikkelen, up-to-date houden en oefenen op basis van dit plan.
- Aanbevelingen van de jaarlijkse zelfevaluatie en de hervisitatie Crisisbeheersing en OTO (in 2019) doorvoeren.
- Het ontwikkelen van plannen voor de voorbereiding op terrorismegevolgbestrijding in de publieke gezondheidszorg.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Inzet rond (en voorbereiding op) rampen en crises	1,0 fte	€ 162.000	€ 100.000

Pijler 4: Toezicht houden

2.2.2.13 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang (TOKIN)

Wat willen we bereiken?

Goede kinderopvang is van groot belang voor kinderen en hun ouders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en de handhaving ervan. Elk College van Burgemeester en Wethouders binnen de regio Haaglanden heeft de directeur publieke gezondheid van de GGD aangewezen als toezichthouder (wettelijke verplichting). GGD Haaglanden voert dit toezicht (TOKIN) uit. De GGD toetst, binnen alle negen gemeenten, instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders op het naleven van de Wet Kinderopvang 2018 (WKO).

	Prognose 2020*
Locaties: jaarlijkse inspecties	1.173
Locaties: nieuw	169
Gastouders: jaarlijkse inspecties	303
Gastouders: nieuw	281
Nader en incidentele onderzoeken	449
Klachten	37
Jeugdverblijven	2
Totaal	**2.414**

** Inschatting januari 2019; de definitieve opdracht 2020 is pas eind 2019 bekend.*

Wat gaan we daarvoor doen?

Tijdens een inspectie controleert GGD Haaglanden of een kinderopvanglocatie, gastouderbureau of gastouders aan de kwaliteitseisen voldoen c.q. of ze worden nageleefd. De bevindingen van een inspectie worden door GGD Haaglanden met een rapport openbaar gemaakt. Indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden.

De wettelijke eisen die aan houders van locaties voor voorschoolse educatie (VE) worden gesteld voor wat betreft het pedagogisch beleidsplan, veranderen. Het toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie komt daarmee meer bij de GGD te liggen dan voorheen, omdat de GGD toezicht houdt op de basisvoorwaarden VE. De eisen die per 1 juli 2018 in werking treden betekenen een extra impuls voor de kwaliteit en het signaalgestuurde toezicht. Het toezicht op die kwaliteitseisen brengt een verhoging van de benodigde capaciteit voor toezicht (en handhaving) met zich mee. De nieuwe werkwijze leidt, ten gevolge van de extra werkzaamheden, tot een stijging van het aantal norm inspectie-uren. GGD Haaglanden heeft hierin het landelijk protocol te volgen ten behoeve van de A-status gemeenten.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Inspectiebezoeken bij geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouderbureaus en gastouders.
- Rapportage vindt plaats conform de landelijke richtlijnen, inclusief advies aan de gemeenten.
- In samenspraak met de kinderopvanglocatie-verantwoordelijken en de gastouders bij hen geconstateerde overtredingen en afwijkingen op een zo kort mogelijke termijn laten corrigeren/beëindigen.
- Ondersteuning van de negen gemeenten bij haar handhavingstaak.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	**Personeel**	**Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)**	**Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)**
Toezicht Kinderopvang	20,89 fte	€ 2.116.000	-

2.2.2.14 Inspectie tatoeages en piercings

Wat willen we bereiken?

- Beschermen van de gezondheid van de burger door een veilige en hygiënische omgeving te bevorderen van studio's voor tatoeage- en piercing en cosmetische tatoeage en juweliers.
- Bevorderen van het voorkomen van infecties door het verstrekken van vergunningen conform wetgeving.

	Prognose 2020*
Inspecties T&P	100
Aanvragen vrijstelling T&P bij evenementen	5

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

Controleren en, namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, vergunnen van tatoeage- en piercingstudio's, studio's voor cosmetische tatoeage en juweliers, conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.

Welke activiteiten ondernemen we?

In het kader van deze taak worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Inventariseren van voorzieningen.
- Inspecteren en beoordelen van voorzieningen en handelingen.
- Adviseren en rapporteren.
- Verstrekken van vergunningen.
- Publiceren goedgekeurde voorzieningen.
- Contact onderhouden met bijzondere opsporing van de NVWA in het kader van illegaal tatoeëren en piercen.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	**Personeel**	**Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)**	**Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)**
Inspectie tatoeages en piercings	0,30 fte	-	€ 28.000

2.2.2.15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen

Wat willen we bereiken?

Seksinrichtingen zijn bedrijven waar bedrijfsmatig gelegenheid wordt gegeven tot het verrichten van seksuele handelingen met derden. Seksinrichtingen moeten een vergunning aanvragen bij de gemeente. In opdracht van de negen gemeenten voert GGD Haaglanden inspecties uit bij seksinrichtingen. De inspectie wordt uitgevoerd aan de hand van een checklist met landelijke normen en richtlijnen op het gebied van hygiëne en veiligheid. Het resultaat van deze inspectie wordt meegenomen in de beslissing van de gemeente om de vergunning wel of niet te verlengen of af te geven. Het doel van deze taak is het beschermen van de gezondheid van de burger en de sekswerker door een veilige en hygiënische omgeving van instellingen en voorzieningen te bevorderen.

	Prognose 2020*
Aantal locaties waar één of meerdere keren een inspectie wordt uitgevoerd	71

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

Inspecteren en adviseren van seksinrichtingen conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid en het rapporteren en adviseren aan de vergunningverlener.

Welke activiteiten ondernemen we?

In het kader van deze taak worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Inventariseren van voorzieningen.
- Inspecteren voorzieningen.
- Adviseren en rapporteren.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38 fte	-	€ 44.000

2.2.2.16 Lijkschouw

Wat willen we bereiken?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

	Prognose 2020*
Lijkschouw	707
Euthanasie	404
Collegiaal overleg / advies	248
Meldingen overleden minderjarigen	18
NODOK	4
Uitstel begrafenis & Lijkenpas	38

** Prognose op basis van realisatie 2017*[7]

Wat gaan we daarvoor doen?

Dit doet de GGD door:

- Uitvoeren van de lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijk of niet-natuurlijk overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts.
- Het uitvoeren van taken die toebehoren aan de taken van de forensisch arts in het kader van de meldingsprocedure euthanasie.
- Uitvoeren van activiteiten in het kader van de NODOK-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak van kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaard overlijden bij kinderen.
- Afgeven van een verklaring waarmee een begrafenis/crematie uitgesteld dan wel vervroegd kan worden (eerder dan 36 uur of later dan de zesde werkdag na overlijden).
- Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer van een overledene naar het buitenland kan worden geregeld.
- Intercollegiaal consultatie tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen en medisch specialisten).

[7] De prognose is hier, afwijkend op de andere prognoses, op basis van de aantallen 2017 in aansluiting op de gehanteerde aantallen in de Voorjaarsbrief

De forensisch artsen van de GGD zijn zeven dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar voor alle voorgenoemde (niet-administratieve) activiteiten.

Welke activiteiten ondernemen we?
In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Taken wet op de lijkbezorging	3,53 fte	€ 549.000	-

Pijler 5: Brede Public Health

2.2.2.17 Directeur Publieke Gezondheid

Wat willen we bereiken?
Sinds 2012 is de functie Directeur Publieke Gezondheid (DPG) wettelijk vastgelegd om zo het hoofd te kunnen bieden aan vraagstukken die niet alleen geneeskundig maar ook bestuurlijk om een goede aanpak vragen. De DPG is voor twee organisaties verantwoordelijk; voor zowel de GGD als de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio). Door deze verantwoordelijkheden gezamenlijk bij de DPG neer te leggen wordt een centraal aanspreekpunt voor het bestuur en gemeenten en voor de brandweer, politie en justitie geboden. Het doel van deze taak is het bieden van één aanspreekpunt en het realiseren van integrale sturing op de reguliere en opgeschaalde publieke gezondheid – ook in het geval van crisiszorg.

Wat gaan we daarvoor doen?
De inhoud van de DPG-taak kan grofweg worden onderscheiden in drie hoofdverantwoordelijkheden:

1. Ontwikkelen en borgen van de publieke gezondheid via het netwerk van publieke gezondheidszorg met een groot aantal actoren van diverse achtergronden; dit vanuit de brede benadering van integrale publieke gezondheid. Daarnaast het verbeteren en mede ontwikkelen van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en de fysieke en sociale veiligheid met partners als de acute zorgketen en brandweer, politie en gemeenten. Landelijke afstemming hierbij is essentieel.
2. Daadwerkelijk optreden bij rampen en crises als adviseur van het bevoegd gezag en ambtelijk eindverantwoordelijke voor GGD en GHOR met formele bevoegdheden, alsmede het coördineren van de voorbereiding op rampen door de instellingen binnen de geneeskundige hulpverlening in afstemming met hulpverleningsdiensten en gemeenten.
3. Management van een grote (zorg)organisatie die voor de gemeenten zorgdraagt voor advisering over en uitvoering van gemeentelijke en niet-gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid.

Hiernaast heeft de DPG de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de taken zoals beschreven in het Directiestatuut van de DPG. Ten slotte heeft de DPG de verantwoordelijkheid vanuit zijn functie als adviseur van het bestuur voor het realiseren van de benodigde stukken voor de Bestuurlijke Adviescommissie en van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Welke activiteiten ondernemen we?
In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Directeur Publieke Gezondheid	0,80 fte	€ 1.123.000	-

2.2.2.18 Taken van de GGD als zorginstelling

Wat willen we bereiken?

Het voldoen aan wettelijke en maatschappelijke verplichtingen voor zorginstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

GGD Haaglanden als zorginstelling is verplicht om verantwoorde en kwalitatief hoogwaardige individuele (medische) zorg te leveren. Hiervoor beschikt de GGD over:

- Medische professionals (artsen en verpleegkundigen) die voldoen aan de eisen van het BIG-register en de diverse functiespecifieke kwaliteitsregisters en specialistenregisters.
- Een iso 9001-gecertificeerd kwaliteitssysteem.
- Functionarissen die het leveren van verantwoorde zorg door de medische professionals waarborgen.
- Een klachtenprocedure.
- Een Veilig Incidenten Melden (VIM) procedure.

Welke activiteiten ondernemen we?

- Invulling geven aan GGD-brede activiteiten op het gebied van opleiden en deskundigheids-bevordering.
- Adequaat afhandelen van de klachten en VIM-procedure.
- Het in stand houden en verder completeren van het GGD-brede kwaliteitssysteem, gekoppeld aan de noodzakelijke certificering.
- Het ondersteunen van de afdelingsmanagers bij hun verantwoordelijkheid inzake accountmanagement, zodat accountgesprekken tussen gemeenten en GGD zo goed mogelijk verlopen.
- Deelnemen in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, als belangrijk instrument voor GGD Haaglanden waarbij beleid, onderzoek en praktijk (BOP-principe) met elkaar worden verbonden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Taken van de GGD als zorginstelling	3,99 fte	€ 650.000	€ 130.000

2.2.2.19 Publieksinformatie

Wat willen we bereiken?

Het proactief en reactief geven van voorlichting, informatie en advies op het terrein van publieke gezondheid aan bewoners, organisaties en professionals.

	Prognose 2020*
Telefonische contactmomenten	30.000
E-mail contactmomenten	2.500

** Prognose op basis van realisatie 2018*

Wat gaan we daarvoor doen?

- De GGD levert en ontsluit kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. De GGD doet dit onder andere met een professioneel ingevoerde centrale frontoffice, gebruikmakend van drie primaire informatiekanalen (click, call & face) en een relatiebeheersysteem. Maar ook middels de uitleen van professioneel (voorlichtings- en les-)materiaal aan bijvoorbeeld scholen.
- Bewoners, organisaties en professionals kunnen voor vragen, advies of voor het maken van een afspraak de GGD bereiken via één centraal emailadres en één centraal telefoonnummer.
- De GGD beschikt over een up-to-date relatiebeheersysteem op basis waarvan op efficiënte wijze en snel gecommuniceerd kan worden met relevante organisaties en professionals (bijvoorbeeld in geval van een uitbraak van een infectieziekte, crisis of hitte-protocol).

Welke activiteiten ondernemen we?
In 2020 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Publieksinformatie	3,40 fte	€ 252.000	-

2.3 Programma Veilig Thuis

2.3.1 Kaders

Veilig Thuis Haaglanden heeft een wettelijke taak die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Veilig Thuis oefent op basis van artikel 4.1.1. lid 2 Wmo 2015 de volgende taken uit:
a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;
c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
d. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
e. het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
f. indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college van B&W, en
g. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Op basis van de Wmo 2015 verstrekt Veilig Thuis aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning.

Per 1 januari 2019 is de aangescherpte meldcode van kracht en geldt het nieuwe handelingsprotocol van de 26 Veilig Thuis organisaties. Dit betekent onder meer dat Veilig Thuis een structureel oordeel over de veiligheid geeft tijdens de intensievere monitoring, en dat er door het afwegingskader voor professionals meer signalen over huiselijk geweld en kindermishandeling op de radar komen van Veilig Thuis. Het aantal adviesaanvragen en meldingen zal daardoor naar verwachting structureel toenemen.

VTH voert de volgende taken uit:
- Het geven van advies en ondersteuning bij vragen van burgers en professionals over huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Het in ontvangst nemen van meldingen en waar van toepassing na de veiligheidsbeoordeling:
    - “Directe overdracht” in te zetten als de problematiek door het lokale team of lopende hulpverlening kan worden opgepakt;
    - “Voorwaarden en Vervolg” of “Onderzoek” in te zetten bij een acute en/of structurele onveiligheid. Bij de start van de interventie vindt de keuze tussen één van de beide producten plaats. Als het niet noodzakelijk is om een vermoeden te bevestigen of te weerleggen en als de direct betrokkenen bereid en in staat zijn om samen te werken aan herstel van veiligheid, volgt ‘Voorwaarden en Vervolg’. Het in “Onderzoek” nemen van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling gebeurt om deze te bevestigen of te weerleggen en vervolgens veiligheidsvoorwaarden op te stellen;
    - Na afsluiten van ‘”Voorwaarden en vervolg” of “Onderzoek” zicht houden op de veiligheid door het beoordelen van de integrale veiligheidssituatie tijdens de “Monitoring”;
    - de bemoeienis af te sluiten als er geen acute of structurele onveiligheid is.

- Het geven van voorlichtingen over huiselijk geweld;
- Het coördineren van huisverboden: VTH stelt een zorgadvies op en coördineert de inzet van de partijen in het veiligheidshuis;
- Overige taken, zoals inzet voor de Veilig Verder Teams.

2.3.1.2 Missie, visie en doelstellingen

Missie
De missie van Veilig Thuis Haaglanden luidt:
'Het in samenwerking met collega-instellingen aantoonbaar voorkomen en stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgdragen voor herstel van schade bij de direct betrokkenen'.

Visie
Veilig Thuis Haaglanden is het expertisecentrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De specialistische kennis en kunde van Veilig Thuis wordt laagdrempelig ter beschikking gesteld aan iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling. Het (acute) herstel van veiligheid, en het creëren en het borgen van duurzame veiligheid binnen afhankelijkheidsrelaties staan centraal. De medewerkers van Veilig Thuis zijn professionals die beschikken over expertise op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. De telefoondienst, het secretariaat dat de meldingen aanneemt en de maatschappelijk werkers zijn de spil in de aanpak van Veilig Thuis Haaglanden, en daarnaast wordt de expertise van de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH ingezet.

Doelstellingen

"Meldingen tijdig afronden"
Er komen steeds meer signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in beeld.

Op dit moment (voorjaar 2019) lukt het niet om volledig binnen de wettelijke termijnen te werken. Werving en behoud van personeel is in de krappe arbeidsmarkt een uitdaging. Daarnaast heeft het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode voor een toename gezorgd van het aantal meldingen en een aanpassing van de werkwijze vanaf januari 2019. Tot slot gaat de krapte elders in de keten gepaard met een toename van het aantal (her-)meldingen bij VTH en met beperkingen in de overdracht aan ketenpartners, waardoor VTH extra werk doet. In 2019 is een inhaalslag noodzakelijk omdat de werkvoorraad substantieel is opgelopen, en ook in 2020 zal het werken binnen de wettelijke termijnen (van 10 weken voor het doen van onderzoek of Voorwaarden en Vervolg) en 5 (werk)dagen voor de veiligheidsbeoordeling een belangrijke uitdaging en doelstelling zijn.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"
Een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een aanpak van de gehele keten. Belangrijk aandachtspunt is dat de wachtlijst en de doorlooptijd van interventies bij Veilig Thuis ook gerelateerd is aan beperkingen in de doorstroom in de keten, aangezien interventies door Veilig Thuis bijna altijd worden voorafgegaan (preventie) of worden opgevolgd door de inzet van andere partnerorganisaties in de keten. Wachtlijsten en doorlooptijden bij VTH en bij lokale teams, specialistische hulpverlening of bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming zijn communicerende vaten. VTH wil in samenwerking met ketenpartners komen tot een meer effectieve positie van VTH in de keten, door een versterking van de expertise en voorlichtingsfunctie, het inzetten van een lichte interventie waar dat kan (zoals advies), en door de eigen zwaardere interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg te richten op acute en/of structurele onveiligheid, met een focus op ernstig en hardnekkig geweld.

"Resultaatgerichte sturing: versterkte uitvoering"
Deze doelstellingen vragen om een resultaatgerichte werkwijze van Veilig Thuis: VTH richt zich op het ontwikkelen van forward looking sturingsinformatie, zodat tijdig bijgestuurd kan worden bij grotere fluctuaties van de instroom, om te voorkomen dat achterstanden zich opstapelen. Verder stuurt VTH op tijdigheid en kwaliteit (cf. de landelijke protocollen) en heeft actuele kennis en expertise op alle onderdelen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierbij zijn in de bedrijfsvoering de mogelijkheden van de inbedding in de gemeente den Haag volledig benut.

2.3.1.3 Ontwikkelingen in 2020

In het afgelopen jaar 2018 was een flinke stijging zichtbaar in zowel het aantal meldingen als het aantal aviezen. De stijging bij de adviezen was sterker dan bij de meldingen. Het aantal adviezen is met 33% gestegen. Het aantal meldingen laat een stijging van 12% zien in 2018 ten opzichte van 2017.

Er wordt geraamd dat deze "autonome groei" in 2018, niet verder doorzet in 2019 en 2020, wel wordt groei van het aantal meldingen als gevolg van de aangescherpte meldcode voorzien (zie beleidsmatige ontwikkelingen). Deze volumegroei is met onzekerheid omgeven (zie risicoparagraaf). Er wordt binnen VTH daarom gewerkt met een mix van vast personeel en inkoop van diensten bij externe partijen.
In onderstaande tabel is de autonome groei in 2018 te zien van de instroom bij Veilig Thuis Haaglanden, verdeeld per gemeente.

Tabel 1 Aantallen adviezen en meldingen 2018 ten opzichte van 2017 per gemeente

	2018 (stijging in aantallen en % van 2017)		2017	
	Melding	Advies	Melding	Advies
Delft	498	418	438	339
Den Haag	5073	4405	4619	3335
Leidschendam-Voorburg	443	226	397	142
Midden-Delfland	70	35	46	34
Pijnacker-Nootdorp	232	101	220	83
Rijswijk	404	201	328	136
Wassenaar	137	85	106	47
Westland	496	300	486	233
Zoetermeer	959	549	813	542
Overig	122	1088	107	678
Totaal	8434 (12%)	7408 (33%)	7560	5569

Beleidsmatige ontwikkelingen
Het jaar 2018 stond in het teken van een substantiële groei van de instroom van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, de inbedding in de nieuwe GR GGD en VT en bij de gemeente Den Haag, het voorbereiden van het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode en het aanbrengen van meer focus op ernstig en hardnekkig geweld.

Er bestaat op dit moment bij VTH een wachtlijst voor het starten van de interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg, en VTH handelt de totale hoeveelheid meldingen niet allemaal binnen de wettelijke termijn af. In de ordening van zaken is prioriteit gegeven aan spoedzaken (deze worden direct opgepakt), veiligheidsbeoordelingen (deze geschieden in overgrote meerderheid binnen de beoogde termijn) en verder komen relatief ernstige zaken het eerst aan de beurt.

Voor de komende twee jaar is de uitdaging om de uitvoering verder te versterken (onder meer door de verhuizing naar een nieuw pand en de daaropvolgende transitie naar goed werkende ICT), de focus op ernstig en hardnekkig geweld te blijven houden, en om de aangescherpte meldcode succesvol te implementeren. Werving en behoud van personeel en het beheersbaar houden van de werkdruk is daarbij de grootste uitdaging. Voldoende aandacht voor begeleiding en opleiding en ontwikkeling van personeel is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Aangescherpte meldcode (landelijk beleid)
Op basis van een ministeriële regeling wordt de meldcode per 1 januari 2019 aangescherpt en treden veranderingen op in de positie van Veilig Thuis. De minister licht dit als volgt toe:[8]

"Bij huiselijk geweld en kindermishandeling is sprake van problematiek met een veelal langdurig karakter. Het risico op herhaling is groot. (…) Om te komen tot duurzame veiligheid in huiselijke kring is het daarom belangrijk om signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in samenhang te bezien.(…) De Veilig Thuis-organisaties zijn bij uitstek in de positie om een dergelijke radarfunctie te vervullen, omdat dit goed aansluit bij de werkzaamheden die de Wmo 2015 voor hen voorziet. (…) Hiervoor is een aantal aanbevelingen (…) die zich zowel richten op de werkwijze van Veilig Thuis als op het aanscherpen van de verplichte meldcode:

- Als de burger de intentie heeft te melden, signalen van burgers altijd als melding opnemen;
- Indien de beller dat wil, checkt Veilig Thuis of er over de persoon/het gezin waarover de beller advies vraagt, aanvullende informatie «op de radar» staat.;
- Actieve rol bij het monitoren van veiligheid door Veilig Thuis (afhankelijk van de ernst van de problematiek);
- Ernstige signalen altijd melden bij Veilig Thuis ."

Als gevolg hiervan dient zich dus een taakaanpassing bij Veilig Thuis aan. Via de Wmo-centrumgemeenten voor vrouwenopvang zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de aanscherping meldcode en deze taakaanpassing. De centrumgemeenten hebben in april 2019 de GR geïnformeerd over de bedragen die hieruit voor 2020 e.v. aan de GR beschikbaar worden gesteld, om in eerste instantie als dekkingsmiddel te dienen voor de taakaanpassing. Voor het jaar 2020 zijn 80% van de voor de regio Haaglanden beschikbaar gestelde Duvo middelen in deze begroting toegekend aan VTH.

Als gevolg van de aangescherpte meldcode gaan we uit van een toename van 5% van het aantal meldingen en adviezen (hierin volgen we het lage scenario van de landelijke impactanalyse, zie risicoparagraaf). Voor de inschatting van het effect op de VT-taken en raming van de daarmee gemoeide lasten is uitgegaan van de effectenraming in opdracht van het Ministerie van VWS en JenV en de VNG en van de doorrekening die op basis daarvan is gemaakt voor VTH, door Q Consult. Door de groei van het aantal meldingen en adviezen is 5,18 fte meer benodigd bij VTH, oftewel € 355.000 (excl. overhead).

Door de aangescherpte meldcode zal binnen de processen van Veilig Thuis vaker een beroep worden gedaan op de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH voor specialistisch (medisch) advies. De inzet van gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen stijgt met 25% bij zowel de adviezen als de meldingen. Daarnaast wordt ook een beperkte extra inzet per advies (10 minuten per advies) verwacht. De hoeveelheid informatie waarover VTH medewerkers in de adviesfase beschikken neemt toe en het lezen en wegen van deze informatie vergt tijd, wat zich

[8] Toelichting bij Besluit van 23 juni 2017, houdende wijziging van het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen om te bewerkstelligen dat gevallen van ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling dan wel vermoedens daarvan bij het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling worden gemeld. Staatsblad 2017, 291

vertaalt in de intensievere adviesfunctie. Dit gaat voor VTH om een extra inzet van 3,37 FTE en een bedrag van € 313.000 (excl. overhead).

Tot slot gaat de aangescherpte meldcode gepaard met een intensivering van de monitoring functie. Het landelijke besluit van de aangescherpte meldcode zorgt ervoor dat intensievere monitoring voor Veilig Thuis organisaties verplicht is. In 2019 wordt ervaring opgedaan met het gedifferentieerd inzetten van de intensievere monitoring, en biedt de sturingsinformatie meer inzicht in de feitelijke ontwikkelingen van de monitoring (in aantallen en benodigde personele inzet). Voor 2020 wordt nu in de begroting 2020 uitgegaan van een intensivering die het mogelijk maakt om binnen dit budgettaire kader gemiddeld 4,5 uur extra uur te monitoren per casus (en opzichte van circa 3 uur in de huidige situatie). Dit is ongeveer de helft van de impact van de intensievere monitoring, zoals berekend in de landelijke impactanalyse. In die impact analyse werd circa 9 uur extra monitoring per casus verondersteld. Op basis van ervaring met de intensievere monitoring wordt in voorjaar 2020 opnieuw gekeken naar de norm voor deze inzet.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"
VTH is wettelijk verplicht om, indien een melder besluit te melden, deze melding op te pakken met een veiligheidsbeoordeling en een passende interventie. Door goede afspraken met ketenpartners en vanuit haar adviesrol beoogt VTH om – waar dat inhoudelijk passend is – een melding te voorkomen, of om een melding na de veiligheidsbeoordeling direct door te zetten naar het lokale veld of bestaande hulpverlening. VTH is hiervoor afhankelijk van de professionals die melden, het lokale veld en van de andere ketenpartners:

- In totaal kan naar verwachting, bij bestendige afspraken met ketenpartners, een structurele daling van in totaal 7,5% van de instroom van meldingen worden gerealiseerd. Dit gaat gepaard met een intensivering van het aantal adviezen met 10%. VTH zet in verband met de expertisefunctie extra in op (niet casus gebonden) voorlichting, waaronder ook training, coaching van en samen optrekken met ketenpartners;
- Een verandering van de productmix, waarbij het aandeel van de meldingen dat na de veiligheidsbeoordeling direct kan worden doorgezet naar het lokale veld of de bestaande hulpverlening toeneemt van 47% naar 50% vanaf 2020. Hiervoor zijn ketenafspraken nodig. Door het opnemen van deze post loopt VTH in de begroting vooruit op deze samenwerkingsafspraken.

Het effect hiervan is een daling van het benodigde aantal fte met 7,29 en een daling van de uitgaven met € 522.000 (excl. overhead) in 2020. Deze beoogde extensivering is met onzekerheid omgeven.

Financiële en bedrijfsmatige ontwikkelingen

1) Autonome volumestijging direct personeel
Het gerealiseerde volume in 2018 (aantal meldingen en adviezen) wordt - zoals hierboven genoemd - als uitgangspunt genomen voor opstelling van de begroting 2020. De volumegroei heeft impact op het direct personeel en zorgt voor een stijging van het benodigde aantal FTE met 12,7 FTE direct personeel t.o.v. de stand in de begroting 2019, die op het volume in 2017 was gebaseerd. Het directe personeel bestaat uit maatschappelijk werkers, secretariaat, vertrouwensartsen en gedragsdeskundigen. De mutatie bedraagt € 869.000 (excl. overhead).

Inhaalslag
VTH heeft in 2018 extra flexibel personeel ingezet om de autonome volumegroei in 2018 het hoofd te bieden. De groei was echter al vanaf het vierde kwartaal van 2017 ingetreden en de werving en inzet van de flexibele schil heeft dankzij de krappe arbeidsmarkt ook onvoldoende snel plaatsgevonden. In 2019 is een inhaalslag noodzakelijk omdat de werkvoorraad is opgelopen doordat de afronding van meldingen geen gelijke tred kon houden met de instroom. Het is op dit

moment niet exact te ramen in hoeverre in 2020 eveneens nog (achterstallige) werkvoorraad uit 2019 moet worden opgepakt. In de risicoparagraaf is hiervoor een onzekerheid opgenomen.

1) Autonome volumestijging managers en werkbegeleiders
De volumegroei heeft niet alleen impact op het directe personeel, maar ook op het aantal benodigde managers en werkbegeleiders. De norm voor de span of control, die de Gemeente Den Haag hanteert, is voor managers circa 25 fte. Om deze span of control gelijk te houden dien het aantal fte aan managers te stijgen van 3,93 naar 4,60 fte vanaf 2019.

De werkbegeleiders zorgen voor individuele begeleiding van casuïstiek en voor klachtgesprekken. De autonome groei in combinatie met het effect van de aangescherpte meldcode, zorgt bij een gelijkblijvende aantal werkbegeleiders, voor eveneens hogere span of control (dan wel caseload). In de huidige situatie is 3,60 fte aan werkbegeleiders aanwezig. Om de caseload gelijk te houden is een stijging van 1,0 fte werkbegeleider noodzakelijk, tot 4,60 fte. In totaal betekent dit een toename van 1,67 fte van indirect personeel.

De mutatie bedraagt € 141.000 (excl. overhead). Hierbij is behoedzaam omgegaan met de stijging van het aantal fte's.

2) ICT en werkplekken verbeterd
Voor centrale overheadkosten betaalt de GR volgens het financieel statuut aan de gemeente Den Haag een vast bedrag per formatieplaats in de toegestane formatie-omvang. De kosten van ICT en huisvesting slaan neer in deze overheadopslag per fte. Vanwege de verhuizing naar een nieuw pand en transitie naar een goed werkende ICT omgeving, is in de risicoparagraaf een onzekerheid opgenomen m.b.t. dit bedrag.

(NB: ten aanzien van de toegerekende overhead is bij de herijking afgesproken om de werkwijze transparant te maken en te uniformeren, en daarbij de effecten van herhuisvesting van VT mee te nemen. Hierover wordt afzonderlijk besluitvorming voorbereid. Dit kan aanleiding geven tot begrotingswijziging. Op dit moment wordt gerekend met de oude overhead cijfers van € 18.820 per vaste FTE, en bij capaciteit via het inkopen van diensten wordt gerekend met € 5.000 per FTE).

3) Tijdelijke versterking staf
Op dit moment heeft VTH in totaal 1,56 FTE aan beschikbare formatie voor ondersteuning. Ondersteuning betreft hier de staf in de vorm van een beleidsmedewerker en een ondersteuner bij het opleidingsbeleid. Om de ambities te kunnen realiseren heeft VTH tijdelijk extra ondersteuning nodig voor een periode van circa 2 jaar van 1,44 FTE, zodat Veilig Thuis in totaal 3 FTE inhoudelijke ondersteuning heeft. Het gaat hierbij om beleidsmedewerkers die ondersteunen bij de ontwikkeling van VTH als expertisecentrum met actuele kennis op alle specialisaties, bij de aansturing en die ondersteunen bij het aanbrengen van focus op ernstig en hardnekkig geweld (zoals het coördineren van pilots). Deze mutatie bedraagt € 109.000 (excl. overhead).

4) Inkopen van veiligheidsdiensten
Voor de inzet van de maatschappelijk werkers voor de taak meldingen binnen VTH wordt uitgegaan van circa 25% inkoop van diensten in 2020. Het inkopen van diensten zorgt ervoor dat een mutatie van 152.000 euro benodigd is op de totale capaciteit. Dit bedrag komt tot stand na een opslag, omdat het inkopen van diensten duurder is dan inzet van eigen personeel, maar wordt deels gecompenseerd door de aftrek van de overhead. Voor het inkopen van diensten wordt ook overhead geleverd, aangezien de betreffende capaciteit gebruik maakt van werkplek en ICT en begeleiding binnen VTH.

2.3.2 Taken

In het takenpakket Veilig Thuis zijn vier taken te onderscheiden, namelijk: advies, meldingen, huisverbod coördinatie en voorlichting, daarnaast is de ondersteuning: overhead opgenomen conform de BBV. In de tabel hieronder wordt voor de vier taken aangegeven welke aantallen in totaal begroot zijn voor 2020.
In de begroting worden de kaders en taken (pakket Veilig Thuis) onderverdeeld, namelijk:
Taak 1: Advies,
Taak 2: Meldingen (inclusief monitoring),
Taak 3: Coördinatie huisverbod,
Taak 4: Voorlichting,
Taak 5: Overig (Veilig Verder Teams).

In de volgende paragrafen is weergegeven welke maatschappelijke doelen worden nagestreefd en wat VTH hieraan gaat doen. Conform de gestelde voorwaarden in het financiële statuut.

2.3.2.1 Advies

Wat willen we bereiken?
Omstanders en professionals ontvangen advies over de aard of ernst van signalen en kennen de stappen die zij kunnen zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen en zijn in staat om de benodigde stappen te zetten.

Wat gaan we daarvoor doen?
- het bieden van *advies* aan professionals en omstanders met adviesgesprekken en/of ondersteuning, bijvoorbeeld door deel te nemen aan gesprekken met de directbetrokkenen, met een hulpverlener, school of politie.
- het verstrekken van informatie en advies op ZSM aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks worden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van Veilig Thuis is gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.
- het bieden van advies op het Veiligheidshuis middels deelname aan het focusoverleg en de weegploeg. Het gaat hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg. Door de samenwerking van de twee ketens wordt de veiligheid vergroot.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct Personeel	Bijdrage van gemeenten
Advies	12,35 fte	€ 865.000

2.3.2.2 Meldingen

Wat willen we bereiken?
Veilig Thuis biedt een optimale toegang voor degenen die een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling wensen te doen. Op basis van de inhoud van de melding komt Veilig Thuis in samenspraak met alle betrokkenen tot de noodzakelijke vervolgstappen en besluit wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering hiervoor neemt.

Wat gaan we daarvoor doen?
Alle meldingen worden bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is. Vervolgens wordt binnen een termijn van 5 (werk) dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en vindt intercollegiale of multidisciplinaire beoordeling plaats.

Dit proces wordt Veiligheidsbeoordeling (voorheen Triage) genoemd en kent binnen Veilig Thuis een aantal varianten en uitkomsten.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: einde bemoeienis
Meldingen kunnen na zorgvuldige beoordeling de uitkomst hebben dat verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale veld of collega-organisatie niet nodig is. Er zijn geen zorgen over de veiligheid van betrokkenen.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: overdracht naar het lokale veld en/of bestaande hulpverlening
In deze meldingen wijst de veiligheidsbeoordeling uit dat er sprake is van een casus die qua aard en ernst kan worden opgepakt door de lokale teams of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is. In dit geval voert Veilig Thuis geen monitoring uit.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten interventie zonder onderzoek (voorwaarden en vervolg)
Veilig Thuis kiest voor deze interventie indien er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid en als de direct betrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zo nodig hulp te aanvaarden. De inzet is gericht op het opstellen van veiligheidsvoorwaarden in overleg met de betrokkenen en professionals, en het overdragen naar een vervolgtraject, in veel gevallen vormen van (gespecialiseerde) hulpverlening.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten vervolgtraject met onderzoek
In die situaties dat de bevoegdheid en de expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helderheid te verkrijgen over de vraag of er sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling en/of indien betrokkenen onvoldoende bereid of in staat zijn hulp te accepteren, wordt er onderzoek ingezet.
In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Vervolgens worden, net als bij Voorwaarden en Vervolg, veiligheidsvoorwaarden opgesteld.

Monitoring
De dienst monitoring wordt ingezet na het afsluiten van de dienst Onderzoek of Voorwaarden en Vervolg. Na overdracht monitort Veilig Thuis de resultaten van het ingezette vervolgtraject en stuurt zo nodig bij. In 2020 wordt bij circa de helft van het aantal meldingen onderzoek of Voorwaarden en Vervolg ingezet. Monitoring is een van de wettelijke taken van Veilig Thuis; bij de monitoring volgt VTH het handelingsprotocol. De maatschappelijk werker bepaalt – in overleg met de direct betrokkenen en de overdrachtspartij – na het afsluiten van het onderzoek of Voorwaarden en Vervolg de monitoringsintensiteit en momenten per cliënt. Tijdens de monitoring komt VTH tot een antwoord op de vragen: is de hulp op gang gekomen, is voldaan aan de veiligheidsvoorwaarden, hebben deze geleid tot directe veiligheid, is de stabiele veiligheid in voldoende mate hersteld, is er voldoende aandacht voor herstel van de opgelopen schade? Indien het oordeel positief is, sluit VTH de monitorfase af. Indien dat niet zo is, dat kan VTH de overdrachtspartijen bijvoorbeeld adviseren om de hulp bij te stellen, of om stappen te zetten die leiden tot een dwangmaatregel. De intensievere monitoring betekent dat er voor een langere periode dient te worden gemonitord (gemiddeld 1,5 jaar of langer waar nodig), afhankelijk van de aard van de casus. Hierbij kiest VTH voor een gedifferentieerde aanpak.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct Personeel	Bijdrage van gemeenten incl. OVGD
Melding (inclusief monitoring)*	112,27 fte	€ 8.851.000**

* Maatschappelijk werkers, gedragswetenschappers, vertrouwensartsen en secretariaat voor het aannemen van meldingen.
** Circa 2,1 mln euro van dit totale bedrag bedraagt de inkoop van de veiligheidsdiensten bij externe partijen.

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie

Wat willen we bereiken?
Het doel van de functie Coördinatie huisverbod door Veilig Thuis is het verhogen van de effectiviteit van het huisverbod door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat gaan we daarvoor doen?
In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod voert Veilig Thuis de coördinatie uit. Veilig Thuis stelt het zorgadvies op voor de gemeenten (lees: de burgemeester) over het (niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunt de procesregisseurs van de gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werken samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordelen de veiligheidsafspraken en brengen hun expertise in. Op het Veiligheidshuis is een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken en om de uitvoering van de hulpverlening door de Reclassering Nederland, Algemeen Maatschappelijk Werk en Crisisdienst Jeugd gedurende een huisverbod op elkaar af te stemmen. Bij begroting 2020 gaat het om 441 huisverboden.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
Coördinatie Huisverbod	6,44	€ 465.000

2.3.2.4 Voorlichting

Wat willen we bereiken?
Het doel van de functie voorlichting is bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat gaan we daarvoor doen?
Veilig Thuis geeft voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting zijn verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroepen zijn alle *professionals* die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak waarbij de nadruk ligt op het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat zetten we daarbij in?

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
Voorlichting	0,2	€ 16.000

2.3.2.3 Veilig Verder Teams

VVT levert – als niet wettelijke taak – capaciteit aan de Veilig Verder Teams van de centrum gemeente den Haag. Naar verwachting is de capaciteit hiervan in 2020 circa 4 FTE. Voorheen was VVT onderdeel van de post Meldingen. VVT wordt nu apart genoemd en zodoende is dit bedrag uit de post Meldingen gehaald.

Taak	Direct personeel	Bijdrage van gemeenten
VVT	4,0	€ 294.000

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid van de GR

Art. 24 derde lid van de Gemeenschappelijke Regeling bepaalt het volgende: "Financiële tekorten van de Uitvoeringsorganisatie GGD en de Uitvoeringsorganisatie VT die niet worden gedekt door voorzieningen daaromtrent in de dienstverleningsovereenkomst komen niet ten laste van het openbaar lichaam".

In de Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Den Haag (i.c. art. 5 van de meerjarige Raamovereenkomst) is overeengekomen dat de gemeente Den Haag als opdrachtnemer prudent om zal gaan met het maken van kosten voor de uitvoering van de GGD & VT Taken.

Risicoverdeling ten aanzien van begrotingsoverschrijdingen

Met betrekking tot het risico's van begrotingsoverschrijdingen geldt het volgende onderscheid:

(i) Bij begrotingsoverschrijdingen die te maken hebben met veranderingen in de opdrachtverlening door Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden, komen de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende directe en indirecte kosten voor rekening van Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden[9];

(ii) Bij begrotingsoverschrijdingen die te maken hebben met de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer én niet met het onder (i) bedoelde, komen de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende directe en indirecte kosten voor rekening van Opdrachtnemer.

Te verwachten begrotingsoverschrijdingen moeten blijken uit periodieke rapportages die ten minste eenmaal per half jaar door de opdrachtnemer worden verstrekt (art. 6 van de Raamovereenkomst). De inzet daarbij is de oorzaak tijdig te ondervangen en de overschrijding te minimaliseren. De gemeente Den Haag en de GR overleggen over de wijze waarop (c.q. door wie) de kostenoverschrijding wordt gedragen.

Flexibel budget voor VT Taken

In het Financieel Statuut van de GR (art. 16 derde lid) is expliciet opgenomen dat de risicoverdeling ten aanzien van de Taken VT op dezelfde wijze worden verdeeld als bij de GGD-basistaken. Het hieraan verbonden risico voor de GR wordt betrokken in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Als de bedrijfsvoering VT en de opbouw van weerstandsvermogen VT niet op orde zijn, kan volgens het Financieel Statuut in de GR-begroting rekening worden gehouden met een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten die het mogelijk maakt om een flexibele schil in te zetten.

Van deze mogelijkheid is gebruikt gemaakt in de Financiële Begroting 2020 in de vorm van een budget 'Meldingen (flexibele inzet)' van €2.175.000 (zie Tabel VT2). Net als de overige budgetten dient ook bij dit budget een budgetoverschrijding te worden voorkomen. Terwijl bij de overige VT-budgetten de algemene risicoverdeling geldt wordt het budget dat verband houdt met de flexibele schil, inherent aan het flexibele karakter, wel achteraf afgerekend.

[9] Voor de GGD-basistaak Toezicht op de kinderopvang en de GGD-plustaken geldt dat de definitieve vergoeding wordt berekend op basis van de gerealiseerde hoeveelheden en de vooraf bepaalde tarieven (P*Q), met eventuele ondergrenzen voor de afrekening. Voor de overige taken geldt dat de definitieve vergoeding gelijk is aan de vooraf overeengekomen vergoeding, onder voorbehoud van de toepasselijkheid van de risico-afspraken.

Algemene risico's voor de GR

Aantoonbaar hogere directe en indirecte kosten komen voor rekening van Opdrachtgever GGD & VT Haaglanden als ze verband houden met:

(a) veranderingen in de GGD & VT Taken, of eisen aan de GGD & VT Taken die door externe autoriteiten worden opgelegd;
(b) calamiteiten (bijvoorbeeld uitbraak infectieziekten of maatschappelijke calamiteiten);
(c) calamiteiten in de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer (bijvoorbeeld cyberattack, ICT kosten die niet van te voren waren te voorzien);
(d) veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime dat van toepassing is op een of meer van de GGD & VT Taken;
(e) hogere kosten dan voorzien door stijging van de CAO lonen van het Personeel en indien achteraf blijkt dat indexering conform de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen lager uitvalt dan de consumentenprijsindex zoals door het CBS gepubliceerd.
(f) kosten die voortvloeien uit wijzigingen in het Financieel statuut als bedoeld in artikel 23 lid 3 van de Regeling.

De risico's en het risicobeleid voor GGD en VT worden in onderstaande sub-paragrafen verder uiteengezet.

Naast de achteraf te rekenen begrotingsposten (de P*Q-taken GGD en de flexibele schil VT) en de genoemde algemene risico's voor de GR, is met name het gesignaleerde risico ten aanzien van de structurele kosten overhead van belang.

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

#	Risico	Financiële impact	Kans	Toelichting
1	**Inwonersontwikkeling** Tot op heden zijn er geen duidelijke afspraken over hoe om te gaan met de ontwikkeling van het aantal inwoners in de regio. Derhalve zijn de mogelijke effecten op de uit te voeren taken en bijhorende doorberekening niet meegenomen. Het niet meenemen van dit effect kan er toe leiden dat de kwaliteit van de dienstverlening op den duur niet behouden kan worden.	€ 100.000	Hoog	
2	**Scheiding regionaal en lokaal pakket** In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt het draagvlak voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Het invulling geven aan de crisisorganisatie wordt voor een belangrijk deel bepaald door de robuustheid van de GGD, die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken. Deze taken worden buiten de verantwoordelijkheid van het AB verricht.	Nader te bepalen	Laag	
3	**Takenpakket** Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.	Nader te bepalen	Laag	
4	**Indexering:** Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Nader te bepalen	Laag	
5	**Calamiteiten in de dienstverlening die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening** (uitbraak infectieziekten, maatschappelijke calamiteiten), voor zover deze kosten niet binnen de in de dienstverlenings-overeenkomst overeengekomen bandbreedtes vallen.	Nader te bepalen	Laag	
6	**Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn** (bijv. cyberattack, ICT kosten die niet van tevoren waren te voorzien).	Nader te bepalen	Laag	
7	**Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime:** de definitieve fiscale analyse kan pas gemaakt worden nadat ook de dienstverleningsovereenkomst geconcretiseerd is.	Nader te bepalen	Laag	
8	**Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen)** In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De gevolgen van de verbouwing van aan het Westeinde voor de GGD zijn nog niet bekend. Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.	Nog niet te bepalen	Hoog	Er komt een separaat voorstel over incl. begrotingseffect. **Mocht deze uniformering niet voor 2020 worden geëffectueerd, dan dient de begroting 2020 te worden bijgesteld voor tenminste de vaste lasten huisvesting (ophoging huur & kapitaallasten verbouwing) evenals mogelijke lasten die volgen uit de ICT-infrastructuur & GR-functionarissen.**

3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT

#	Risico	Financiële impact	Kans	Toelichting
1	**Onvoldoende werving en behoud van personeel en onvoldoende capaciteit ten opzichte van de hoeveelheid werk** Er worden maatregelen ingezet voor een beter behoud van personeel. Desalniettemin blijft werving en behoud van personeel lastig in de huidige krappe arbeidsmarkt. Om een optimale bezetting te realiseren is eigen personeel noodzakelijk. Kosten inhuur en inkoop zijn aanmerkelijk hoger dan kosten van eigen personeel. Door de werving – en inwerkperiode gaat vertrek van personeel gepaard met kosten van verlies aan expertise en met hogere werkdruk voor het personeel. De uitbreiding van hoeveelheid personeel kan impact hebben op de inzet van P&O, die nodig is om deze uitbreiding te realiseren.	Nog niet te bepalen	Hoog	
2	**Effect aangescherpte meldcode** De extra volumegroei van het aantal meldingen en adviesaanvragen is gebaseerd op het lage scenario uit de landelijke impact analyse van de aangescherpte meldcode van 5% groei van het aantal meldingen en adviezen	Nog niet te bepalen, stijging of daling t.o.v. de raming is mogelijk.	Hoog	De totale volume ontwikkeling wordt in kwartaalrapportages gevolgd.
3	**Structurele kosten overhead (inclusief huisvesting, ICT & GR-functionarissen)** In 2019 gaat Veilig Thuis verhuizen naar het Westeinde. De kosten van de verbouwing van het Westeinde en de nieuwe de inrichting van de ICT-infrastructuur zijn nog niet definitief bekend. Dit kan gevolgen hebben voor de, in deze begroting gebruikte, overheadtoeslag per fte. Deze kosten zullen worden meegenomen bij de uniformering van de overheadsystematiek.	Nog niet te bepalen	Hoog	Er komt een separaat voorstel over incl. begrotingseffect. **Mocht deze uniformering niet voor 2020 worden geëffectueerd, dan dient de begroting 2020 te worden bijgesteld voor tenminste de vaste lasten huisvesting (ophoging huur & kapitaallasten verbouwing) evenals mogelijke lasten die volgen uit de ICT-infrastructuur & GR-functionarissen en eventuele P&O-kosten (zie bij Risico #1).**
4	**Autonome groei en achterstanden** In 2017 en 2018 is een forse stijging zichtbaar van zowel meldingen als adviezen. Vanaf 2019 is geen verdere autonome groei verondersteld. Indien de capaciteit niet in evenwicht is met de instroom, ontstaan achterstanden en loopt de werkvoorraad op.	Nog niet te bepalen, stijging of daling instroom is mogelijk	Hoog	De volume ontwikkeling wordt in kwartaalrapportages gevolgd.
5	**Capaciteit, expertise en vaardigheden in de keten** Zowel de instroom als de doorlooptijden bij VTH zijn afhankelijk van de capaciteit, expertise en vaardigheden in de rest van de keten. Door samenwerking en ketenafspraken, investeren in expertise en voorlichting draagt VTH bij vanuit haar rol. Bij krapte in de rest van de keten wordt onnodig vaak (terug)gemeld bij VTH en kan VTH casussen niet goed overdragen aan ketenpartners, zodat bijvoorbeeld hulp niet tijdig wordt gerealiseerd.	Nog niet te bepalen	Hoog	
7	**Investeringen in cliënt volgsysteem** In de loop van 2019 wordt duidelijk welke	Nog niet exact te	Midden	Voorstel voor doorontwikkeling bij kwartaalrapportage

	management informatie systeem (data warehouse) nodig is.	bepalen		
8	**Meer huisverboden** De intensievere inzet zal mogelijk gepaard gaan met volumegroei.	Nog niet exact te bepalen, enkele FTE's	Hoog	Uitbreiding team huisverboden kan in de loop van het jaar nodig zijn.
9	**Vervolg MDA++**. In de begroting zijn geen uitgaven geraamd voor het vervolg op de pilot MDA++. Besluitvorming over continuering via de GR kan tot een begrotingswijzing leiden.	Nog niet te bepalen.	Midden.	Komt afzonderlijk voorstel over.
10	**Besparing door daling instroom en aanpassing productmix.** Deze verwachte besparing is afhankelijk van de mogelijkheden (capaciteit en expertise) in de rest van de keten		Midden	

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Bedrijfsvoering GGD

Het verbeteren van de bedrijfsvoering is een continu proces. In 2019 wordt onder andere ingestoken op het verder verbeteren van het werken met key performance indicators (KPI's), het verder verbeteren van accountmanagement, taakanalyses / kostprijzen en doelmatigheidsonderzoek. Bevindingen worden in 2020 (verder) geïmplementeerd.

Informatieparagraaf

Er wordt halfjaarlijks gerapporteerd aan de GR over de voortgang van de GGD. De rapportage-componenten zijn:

- Indien mogelijk worden cijfermatige/kwantitatieve indicatoren gerapporteerd over de realisatie/voortgang.
- Risico's en ontwikkelingen die mogelijk effect hebben op de realisatie binnen de vastgestelde begroting (vaste prijsafspraken).
- Bedrijfsvoeringontwikkelingen.

3.2.2 Bedrijfsvoering VT

Het verbeteren van de bedrijfsvoering is een continu proces. In 2019 wordt met de verhuizing van de locatie in Den Haag naar het Westeinde, geïnvesteerd in goede werkplekken en daaropvolgend in een transitie naar goed werkende ICT, die het primaire proces van VTH ondersteunt. Verder wordt geïnvesteerd in kwartaalrapportages op basis waarvan fluctuaties in de hoeveelheid werk sneller worden gesignaleerd, zodat waar nodig besluitvorming tijdig plaats kan vinden.

Deel 2 Financiële begroting van de GR

1 Inleiding

Algemene financiële randvoorwaarden/uitgangspunten begroting

Voor het opstellen van de begroting voor 2020 en de meerjarenraming 2021-2023 gelden de volgende financieel technische randvoorwaarden: indexering, risico's en weerstandscapaciteit en tijdige afstemming en informatievoorziening.

Voor de uitwerking van de randvoorwaarden baseert de GR zich op de Kaderbrief 2020 voor gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast wordt deze begroting opgeleverd op basis van de reeds geaccoordeerde begroting 2019 met daarin het meerjarenbeeld 2020-2022 en de Voorjaarsbrief 2020.

Ook zijn, op grond van wettelijke verplichtingen (BBV regels), de overheadkosten en de indeling van taakvelden inzichtelijk gemaakt.

Verdeling takenpakket

De begroting sluit aan bij het besluit om de taken, uitgevoerd door GGD & VT Haaglanden, te verdelen in een drietal takenpakketten; GGD-basispaket, GGD-pluspaket en VT taken.

De begroting toont per taak de directe kosten voor de uitvoering van de desbetreffende taak. Tevens wordt als aparte taak zichtbaar gemaakt welke overheadkosten samenhangen met deze taken. Daarbij is apart zichtbaar welke indirecte kosten intern, conform de regels uit het nieuwe BBV (Besluit begroting en verantwoording), worden benoemd als overheadkosten en welke overheadkosten toegerekend worden als gevolg van de doorbelasting van overhead vanuit de gemeente Den Haag (overheadkosten die Den Haag OCW en Den Haag concern maken ten behoeve van de dienstverlening aan de GR).

2 Baten en lasten

2.1 Overzicht van baten en lasten

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Begroting 2019	Gewijzigde Begroting 2019	Begroting 2020
Programma GGD				
Baten	18.370	17.564	17.962	18.650
Lasten	-14.461	-13.522	-13.794	-14.464
Saldo	3.909	4.042	4.168	4.186
Onvoorzien	-98	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	4.042	4.168	4.186
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat GGD	**3.811**	**4.042**	**4.168**	**4.186**
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.992	14.042	14.733
Lasten	-8.547	-7.901	-11.366	-10.491
Saldo	2.243	3.091	2.676	4.242
Onvoorzien	1.083	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.091	2.676	4.242
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-1.083	0	1.083	0
Resultaat Veilig Thuis	**2.243**	**3.091**	**3.759**	**4.242**
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-4.041	-4.168	-4.185
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.091	-3.759	-4.242
Resultaat Overhead	**-7.431**	**-7.132**	**-7.927**	**-8.427**
Resultaat GGD incl. overhead	-258	1	0	1
Resultaat Veilig Thuis incl. overhead	-1.119	0	0	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	**-1.377**	**1**	**0**	**1**

2.2. Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

2.2.1 Overzicht baten en lasten regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten (bedragen x €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018			Begroting 2019			Gewijzigde begroting 2019			Begroting 2020		
Programma GGD	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
GGD basispakket												
Deelnemersbijdragen	11.546			11.780			11.961			12.469		
Derdenbijdragen	3.366			3.482			3.534			3.635		
Incidentele derdenbijdragen	1.101											
1 Epidemiologie		724			721			721			992	
2 Gezondheidsbevordering		941			778			778			808	
3 Beleidsadvisering		634			644			644			669	
4 Preventieve ouderengezondheidszorg		0			0			0			0	
5 Regeling onverzekerden		0			0			0			0	
6 Algemene infectieziektebestrijding		1.639			1.468			1.468			1.525	
7 Tuberculosebestrijding		1.663			1.286			1.286			1.337	
8 Bevordering seksuele gezondheid		2.930			2.714			2.728			2.828	
9 Medische milieukunde		520			528			527			549	
10 Technische hygiënezorg en even.		155			179			179			186	
12 Inzet incidenten, rampen, crises		211			233			232			242	
13 Toezicht op de kinderopvang		1.404			1.338			1.481			1.438	
14 Inspecties tattoeages & piercings		46			21			21			22	
17 Directeur Publieke Gezondheid		818			928			928			962	
18 GGD: zorginstelling		695			619			619			642	
19 Publieksinformatie					177			177			184	
Totaal GGD basispakket	**16.013**	**12.380**	**3.633**	**15.262**	**11.634**	**3.628**	**15.495**	**11.789**	**3.706**	**16.104**	**12.384**	**3.720**
GGD pluspakket												
Deelnemersbijdragen	359			366			531			549		
Derdenbijdragen	1.895			1.936			1.936			1.997		
Incidentele derdenbijdragen	103											
11 Reizigersadvies en -vaccinatie		1.631			1.539			1.539			1.597	
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		1			35			35			36	
16 Lijkschouw excl. BTW		449			314			431			447	
Totaal GGD pluspakket	**2.357**	**2.081**	**276**	**2.302**	**1.888**	**414**	**2.467**	**2.005**	**462**	**2.546**	**2.080**	**466**
Totaal GGD basispakket + pluspakket	18.370	14.461	3.909	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Bedrag onvoorzien		98	-98									
Totaal baten en lasten	18.370	14.559	3.811	17.564	13.522	4.042	17.962	13.794	4.168	18.650	14.464	4.186
Toev./onttrekking reserve												
Totaal programma GGD	**18.370**	**14.559**	**3.811**	**17.564**	**13.522**	**4.042**	**17.962**	**13.794**	**4.168**	**18.650**	**14.464**	**4.186**

Overhead GGD												
GGD basispakket												
20 Indirecte kosten GGD basispakket					1.248			1.285			1.330	
20 Toerekening OCW- en DH-brede lasten					2.378			2.420			2.390	
Overhead GGD basis		3.683										
Taakstelling GGD t.g.v. herijking												
Totaal overhead GGD basispakket		**3.683**			**3.626**			**3.705**			**3.720**	
20 Indirecte kosten GGD pluspakket					92			82			84	
20 Toerekening OCW- en DH-brede lasten					323			381			381	
Overhead GGD plus		386			415			463			465	
Totaal overhead GGD pluspakket		**386**			**415**			**463**			**465**	
Totaal overhead GGD	**0**	**4.069**	**-4.069**		**4.041**	**-4.041**		**4.168**	**-4.168**		**4.185**	**-4.185**
Totaal Programma + Overhead GGD	**18.370**	**18.628**	**-258**	**17.564**	**17.563**	**1**	**17.962**	**17.962**	**0**	**18.650**	**18.649**	**1**

2.2.2 Lasten regionale GGD-taken

Onderstaande tabel toont hoe de lasten zijn opgebouwd in de Programmabegroting GGD Haaglanden 2020 en de gewijzigde begroting 2019, onderverdeeld naar het basis- en pluspakket en pijlers.

Tabel GGD2 Begrote lasten Programma GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overige goederen en diensten(2)	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	**8.699**	**3.685**	**12.384**	**11.789**	**11.635**
Pijler 1	**1.982**	**487**	**2.469**	**2.143**	**2.144**
1 Epidemiologie	643	349	992	721	721
2 Gezondheidsbevordering	723	85	808	778	778
3 Beleidsadvisering	616	53	669	644	644
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-	-	-	-	-
5 Regeling onverzekerden	-	-	-	-	-
Pijler 2	**4.530**	**1.895**	**6.425**	**6.188**	**6.176**
6 Algemene infectieziektebestrijding	1.456	69	1.525	1.468	1.468
7 Tuberculosebestrijding	1.017	320	1.337	1.286	1.286
8 Bevordering seksuele gezondheid	1.343	1.485	2.828	2.728	2.714
9 Medische milieukunde	533	16	549	527	528
10 Technische Hygiënezorg	181	5	186	179	179
Pijler 3	**88**	**154**	**242**	**232**	**233**
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	88	154	242	232	233
Pijler 4	**1.444**	**16**	**1.460**	**1.502**	**1.359**
13 Toezicht op de kinderopvang	1.422	16	1.438	1.481	1.338
14 Inspectie tatoeages & piercings	22	-	22	21	21
Pijler 5	**655**	**1.133**	**1.788**	**1.724**	**1.724**
17 Directeur Publieke Gezondheid	127	835	962	928	928
18 GGD: zorginstelling	344	298	642	619	619
19 Publieksinformatie	184	-	184	177	177
GR plus	**1.405**	**675**	**2.080**	**2.005**	**1.887**
Pijler 2	**958**	**639**	**1.597**	**1.539**	**1.539**
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	958	639	1.597	1.539	1.539
Pijler 4	**447**	**36**	**483**	**466**	**349**
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	31	5	36	35	35
16 Lijkschouw	416	31	447	431	314
Begroting Programma GGD Haaglanden	**10.104**	**4.360**	**14.464**	**13.794**	**13.522**

(1) Personeel: voor de berekening van de personele lasten is, zoals gebruikelijk binnen de dienst OCW Gemeente Den Haag, het aantal fte vermenigvuldigd met de standaard salariskosten op jaarbasis zoals momenteel bekend, geïndexeerd voor 2020. Daarnaast is een procentuele opslag meegenomen ter dekking voor de (overige) reële personele lasten (1%), vorming en opleiding (2%).

(2) Overige goederen en diensten: betreft niet-personele lasten voor GGD taken.

Toelichting wijzigingen lasten regionale GGD-taken

Voorjaarsbrief:

In het AB van 11 februari 2019 is de Voorjaarsbrief Begroting Gemeenschappelijke Regeling 2020 besproken. Voor de GGD bevatte de brief de volgende onderwerpen:

	Ontwikkeling	**Voorstel begroting 2020**
1	Omgevingswet	De gevraagde formatieve uitbreiding is door het AB niet toegekend. Dit zal op lokaal niveau verder worden bezien.
2	Nu Niet Zwanger	Uitvoering lokaal
3	Nationaal Preventieakkoord	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
4	Rapport WRR	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
5	Preventieve ouderengezondheidszorg	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
6	Regeling onverzekerden	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
7	Accountmanagement	Opvangen binnen begroting – geen ophoging
8	Volwassenenmonitor 2020	Incidenteel opnemen van inkoopbudget
9	Toezicht Kinderopvang	Aanpassing op basis van pro-forma opdracht 2020
10	Tariefwijzingen Taken Wet op de lijkbezorging	Aanpassing op basis van nieuwe prognose van de aantallen
11	Correctie aantal inwoners regio Haaglanden	Opnemen in risico paragraaf

Het opnemen van punt 1, 8, 9 & 10 zorgt ervoor dat de begroting t.o.v. de vastgestelde (nog niet gewijzigde) begroting 2019 stijgt met ongeveer € 521.000.

Ontwikkeling	**Toelichting**	**Lasten (incl. OH)**
Omgevingswet *(taak 9 MMK)*	Gevraagd wordt om incidentele uitbreiding formatie Medische Milieukunde met 2 fte specialistisch medisch milieukundige (S12), die vanuit zijn/haar specifieke deskundigheid ingezet zal worden om te participeren in relevante overleggen van alle gemeenten teneinde te komen tot een beleidsplan voor een efficiënte en effectieve implementatie van de Omgevingswet.	Deze uitbreiding is door het AB niet toegekend.
Volwassenen monitor 2020 *(taak 1 Epidemiologie)*	Om inzicht te kunnen geven in de gezondheid en leefstijl en tevens de teruglopende respons tegen te gaan is het noodzakelijk dat de GGD (extra) inzet pleegt. Deze inzet kan niet worden gedekt uit de huidige begroting, waar deze momenteel enkel uit gaat van de jaarlijks structurele inzet.	€ 242.000
Toezicht Kinderopvang *(taak 13 TOKIN)*	Voor de begroting 2020 is een pro-forma opdracht uitgevraagd aan de regiogemeenten. Deze pro-forma opdracht is hoger dan de (nog niet gewijzigde) begroting 2019. Derhalve dient de begroting 2020 te worden bijgesteld. *NB. Ten opzichte van het voorstel tot wijziging van de begroting 2019 zal de begroting 2020 dalen.*	€ 46.000
Tariefwijzingen Taken Wet op de lijkbezorging – lijkschouw *(taak 16 Lijkschouw)*	Om structurele financiële problemen bij de taak wet op de lijkbezorging te voorkomen, is invoering van nieuwe kostendekkende tarieven noodzakelijk. Deze wijziging past ook bij de uitgangspunten van de herijking. Tevens is het gewenst de begroting structureel aan te passen op basis van een meer realistische prognose van de aantallen (zie bijlage paragraaf 4.4). De GGD adviseert in te stemmen met de voorlopige indicatie van de meerkosten en opdracht te geven tot uitwerking van kostendekkende tarieven.	€ 205.000
Bevordering seksuele gezondheid (taak 8 Bevordering SG)	De GGD geeft via deze taak invulling aan de regeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG). Voor 2019 is door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een beschikking toegekend die € 52.000 hoger is dan voorheen begroot.	€ 52.000

	Het is wenselijk om deze hogere toekenning te verwerken in de begroting. Dit heeft zowel effect op het primaire pakket als de toerekening van overhead. Een deel van de overhead lasten vanuit het pluspakket worden hierdoor toegewezen aan de regeling.	€ -24.000

Indexering:
In aansluiting op de "Kaderbrief begroting 2020 Gemeenschappelijke Regelingen" is de begroting geïndexeerd voor de componenten Loonstijging (3,9 %) en Materiële kostenstijging (3,6 %). De indexering sluit aan op de gepubliceerde MEC 2019 cijfers. De begroting 2020 stijgt hiermee, t.o.v. 2019 met respectievelijk € 425.000 en € 140.000.

Begroting Programma GGD Haaglanden:
Na verwerking van bovenstaande elementen bedraagt de totale begroting Programma GGD Haaglanden 2019 voor de lasten voor de basis- en plustaken, exclusief overhead, voor 2020, € 14.464.000.

2.2.3 Overhead GGD

Onderstaande tabel toont het onderdeel overhead (BBV en Overheadtoeslag) binnen de begroting GGD Haaglanden 2020 & gewijzigde begroting 2019.

Tabel GGD3 Begrote lasten overhead GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Pijlers en taken	Personeel (1)	Overhead toeslag (3)	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2019
GR basis	**1.330**	**2.390**	**3.720**	**3.705**	**3.626**
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	1.330	-	1.330	1.285	1.248
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	2.390	2.390	2.420	2.378
GR plus	**84**	**381**	**465**	**463**	**415**
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	84	-	84	82	92
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	381	381	381	323
Begroting Programma GGD Haaglanden	**1.414**	**2.771**	**4.185**	**4.168**	**4.041**

Personeel indirecte kosten GGD: dit omvat in de eerste plaats de salarissen voor management en ondersteuning en uitgaven voor personeel op basis van de volgende formatie:

Taak	Personeel
BBV Overhead (basispakket	15,70 fte
BBV Overhead (pluspakket)	0,51 fte

Overhead toeslag: voor de berekening van de overheadkosten (informatievoorziening, organisatie, financieel beheer, automatisering/administratie, communicatie, huisvesting en facilitaire zaken)

wordt hierbij gerekend met € 20.000 per fte. Het bedrag van € 20.000 opslag per fte is op dit moment een OCW dienstbrede rekenregel. Het totaalbedrag komt tot stand door het totaal aan fte in deze begroting te vermenigvuldigen met het bedrag van € 20.000.[10]

NB. De € 20.000 is nog een pro-forma bedrag. De beoogde transparantieslag en uniformering (inclusief effecten herhuisvesting VT) is hierin nog niet verwerkt.

2.2.4 Baten regionale GGD-taken

Onderstaande tabel toont de bijdrage voor zowel het basis- als pluspakket per gemeente. De totale begroting, inclusief overhead, ad € 18.649.000(ex btw) zal worden gedekt door een bijdrage van de gemeenten ad € 13.018.000 en externe bijdragen (subsidies en derden) ad € 5.632.000. Onderstaand zal een toelichting worden gegeven op verschillende bijdragen. Voor een toelichting op de externe bijdrage wordt verwezen naar tabel GGD6.

Tabel GGD4 Begrote baten regionale GGD-taken 2020 (x € 1.000 afgerond)

	Totaal baten 2020	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Inwoners realisatie 31-12-2018 (CBS)	1.103.530	103.217	537.988	75.405	19.401	54.321	53.486	26.189	108.576	124.947	
Basispakket uniforme bijdrage (inclusief overhead)	*12.234*	*811*	*4.227*	*592*	*152*	*427*	*420*	*206*	*853*	*981*	*3.565*
Gewogen bijdrage TBC (inclusief overhead)	*1.754*	*105*	*1.109*	*77*	*20*	*55*	*54*	*27*	*110*	*127*	*70*
Tokin (inclusief overhead, o.b.v afname)	*2.116*	*140*	*1.219*	*117*	*37*	*92*	*98*	*41*	*160*	*212*	-
Basispakket	16.104	1.055	6.554	786	209	574	572	274	1.123	1.321	3.635
Pluspakket	2.546	52	295	46	5	20	32	16	35	50	1.997
Begroting Programma GGD Haaglanden 2020 (ex btw)	**18.649**	**1.107**	**6.849**	**832**	**214**	**594**	**604**	**289**	**1.158**	**1.370**	**5.632**
BTW taken wet op de lijkbezorging	*116*	*11*	*62*	*10*	*1*	*4*	*7*	*3*	*7*	*11*	-
Begroting Programma GGD Haaglanden 2020 (incl btw)	**18.765**	**1.118**	**6.911**	**842**	**215**	**598**	**611**	**292**	**1.165**	**1.381**	**5.632**

GR basispakket: De berekening van de bijdrage voor het GR basispakket komt tot stand door een drietal elementen:

- Ongewogen inwonerbijdrage: voor alle taken worden de lasten verminderd met de externe bijdragen (subsidies en derden). De restbedragen per taak worden, exclusief TBC, ongewogen verdeeld over de gemeenten op basis van het inwonertal zoals dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Gewogen inwonerbijdrage TBC: in verband met grootstedelijke problematiek is besloten om voor de taak Tuberculosebestrijding af te wijken van een ongewogen inwonerbijdrage. Op basis van de oorspronkelijke businesscase TBC en de in oktober 2017 meest recente inzichten in inwoneraantallen en aantallen patiënten (de variabelen die in de businesscase gebruikt zijn om de kosten te verdelen) is een herberekening uitgevoerd. Daaruit kwam naar voren dat de verdeling van de kosten TBC 67% Den Haag / 33% Regio bedraagt. Voor 2020 zal deze verdeling niet worden aangepast omdat er geen recentere inzichten bekend zijn.
- Afname: De financieringsvorm van de taak TOKIN is o.b.v. afname (P*Q). Voor de bijdrage per gemeente is uitgegaan van de verwachte afname per gemeente gebaseerd op een pro-forma opdracht 2020 (zie onderdeel 4.4 voor de opdracht).

GR pluspakket: De bijdrage binnen het pluspakket komt voor het grootste deel uit eigen bijdragen van eindafnemers en eventuele andere inkomsten (taken Hygiëne-inspectie seksinrichtingen en Reizigersadvies en –vaccinatie). Voor de bijdrage voor de taak "Wet op de lijkbezorging" is uitgegaan van de realisatiecijfers 2017. Er is tot op heden geen reden om van deze verdeling van

[10] 151, 43 * € 20.000 = € 2.831.000 - € 20.000 (taakstelling 2018) = € 2.811.000

afname af te wijken. De feitelijke facturatie zal plaatsvinden o.b.v. werkelijke aantallen (zie onderdeel 4.4 voor de aantallen).

Inwonerbijdrage*:* Bovenstaande onderdelen vertalen zich naar een inwonerbijdrage ad € 8,87 voor de acht regiogemeenten en een inwonerbijdrage ad € 9,92 voor de Gemeente Den Haag.

Tabel GGD5 Overzicht inwonerbijdrage 2020

	H8	D-H
Epidemiologie	*1,22*	*1,22*
Gezondheidsbevordering	*1,10*	*1,10*
Beleidsadvisering	*0,77*	*0,77*
Algemene infectieziektebestrijding	*1,82*	*1,82*
Tuberculosebestrijding	*1,02*	*2,06*
Medische milieukunde	*0,77*	*0,77*
Technische Hygiënezorg	*0,21*	*0,21*
Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en crises	*0,15*	*0,15*
Directeur Publieke Gezondheid	*1,00*	*1,00*
GGD: zorginstelling	*0,59*	*0,59*
Publieksinformatie	*0,23*	*0,23*
Inwonersbijdrage Basispakket	**8,87**	**9,92**

Doordat de inwonersaantallen zijn gestegen t.o.v. voorgaand jaar en er nog geen inventarisatie heeft plaatsgevonden van de mogelijke effecten op de uit te voeren taken en bijhorende doorberekening, daalt de bijdrage per inwoner. Zie Paragraaf bedrijfsvoering.

Tabel GGD6 Opsplitsing externe bijdrage 2020 - (x € 1.000,- afgerond)

	Subsidies	Overig	Totale externe bijdrage 2020	Totale externe bijdrage 2019
GR basis	**3.437**	**198**	**3.635**	**3.428**
7 Tuberculosebestrijding	-	70	70	7
8 Bevordering seksuele gezondheid	3.307	-	3.307	3.170
12 Inzet rondincidenten, rampen en crises	-	100	100	100
14 Inspectie tatoeages & piercings	-	28	28	21
18 GGD: zorginstelling	130	-	130	130
GR plus	**-**	**1.997**	**1.997**	**1.936**
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	-	1.953	1.953	1.894
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	-	44	44	42
Eindtotaal	**3.437**	**2.195**	**5.632**	**5.418**

2.3. Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

2.3.1 Overzicht baten en lasten Veilig Thuis

Tabel VT1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018			Begroting 2019			Gewijzigde Begroting 2019			Begroting 2020		
Programma Veilig Thuis	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Deelnemersbijdragen	8.222			8.424			9.735			9.799		
Centrumgemeentebijdragen	2.568			2.568			4.307			4.934		
Meldingen (structurele formatie)		7.085			6.409			6.506			6.676	
Meldingen (flexibele inzet)								2.009			2.175	
Voorbereiden en implementeren Meldcode (incidenteel)								1.083				
Advies en ondersteuning		660			568			832			865	
Coördinatie huisverbod		495			435			447			465	
Voorlichting		7			15			15			16	
VVT											294	
Indirecte lasten					374			474				
Incidenteel		300			100							
Totaal	10.790	8.547	2.243	10.992	7.901	3.091	14.042	11.366	2.676	14.733	10.491	4.242
Bedrag onvoorzien	1.083	0	1.083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten	11.873	8.547	3.326	10.992	7.901	3.091	14.042	11.366	2.676	14.733	10.491	4.242
Toev./onttrekking reserve	0	1.083	-1.083	0	0	0	1.083	0	1.083	0	0	0
Totaal programma Veilig Thuis	**11.873**	**9.630**	**2.243**	**10.992**	**7.901**	**3.091**	**15.125**	**11.366**	**3.759**	**14.733**	**10.491**	**4.242**
Overhead Veilig Thuis	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
6 Indirecte kosten VT pakket					919			1.368			1.808	
7 Toerekening OCW- en DH-brede lasten VT					2.172			2.391			2.434	
Overhead VT		3.362			3.091			3.759			4.242	
Totaal overhead Veilig Thuis	**0**	**3.362**	**-3.362**	**0**	**3.091**	**-3.091**	**0**	**3.759**	**-3.759**	**0**	**4.242**	**-4.242**
Totaal Programma + Overhead Veilig Thuis	**11.873**	**12.992**	**-1.119**	**10.992**	**10.992**	**0**	**15.125**	**15.125**	**0**	**14.733**	**14.733**	**0**

De geraamde lasten zijn als volgt opgebouwd.

Tabel VT2 Begroting 2020

Taken	fte	Personeel	OVGD	OH	Totaal
Advies	12,35	865	-	-	865
Meldingen (structurele formatie)	*89,03*	*6.676*	-	-	*6.676*
Meldingen (flexibele inzet)	*23,24*	-	*2.175*	-	*2.175*
Meldingen (totaal)	112,27	6.676	2.175	-	8.851
Coördinatie huisverbod	6,44	465	-	-	465
Voorlichting	0,20	16	-	-	16
VVT	4,00	294	-	-	294
Directe lasten	**135,26**	**8.316**	**2.175**	**-**	**10.490**
Indirect lasten	**17,44**	**1.421**	**387**	**2.434**	**4.243**
Begroting 2020	**152,70**	**9.737**	**2.562**	**2.434**	**14.733**

Indirecte lasten: hieronder vallen de directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

2.3.2 Lasten Veilig Thuis

De ontwikkeling van de lasten voor Veilig Thuis in de begroting 2020 wordt bepaald door onderstaande vijf ontwikkelingen:

Tabel VT3 Opbouw begroting 2020

Opbouw begroting 2020	Effect ten opzichte van primaire begroting 2019				
	lasten VT	OH-opslag	Totaal VT 2020		VJB2020
Begroting 2019	8.820	2.172	10.992	structureel	10.892
Af: incidenteel geraamde lasten 2019			-100		
Mutaties:					
1. Verbeterde begrotingsonderbouwing (op verzoek van GR-bestuur bij vaststelling Voorjaarsbrief)	140	63	203	structureel	
2. Autonome groei van de bestaande VT-taken (zoals beschreven in Voorjaarsbrief)	1.119	297	1.417	structureel	1.500
3. Inhoudelijke taakaanpassing aanscherping meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (zoals beschreven in Voorjaarsbrief)	1.813	477	2.290	structureel	3.530
4. Besparingsmaatregelen (zoals aangekondigd in Voorjaarsbrief)	-522	-137	-659	structureel	-400
5. Indexatie loon- en prijspeil	438		438	structureel	
6. Correctie inkoop veiligheidsdiensten	590	-437	152	structureel	
Totaal mutaties	3.578	263	3.841		4.630
Totaal begroting 2020	**12.398**	**2.435**	**14.733**		**15.522**

In bovenstaande tabel zijn de begrotingsposten ook naast de standen van de voorjaarsbrief 2020 gelegd (zie laatste kolom). Mutaties tussen beide standen zijn toe te wijzen aan de post 'Verbeterde begrotingsonderbouwing' conform het rekenmodel, het hanteren van de meest actuele indexcijfers van de loon- en prijsontwikkeling. Verder heeft besluitvorming door de centrumgemeenten over de inzet van de DUVO middelen plaatsgevonden (PM laatste stand AB), terwijl bij de voorjaarsbrief nog werd gerekend met de modelveronderstellingen van de landelijke impactanalyse, waar het gaat over de intensievere monitoring. Dit heeft eveneens effect op de hoogte van de besparingsmaatregelen. Ten tijde van de voorjaarsbrief werd nog geen rekening gehouden met de intensievere monitoring als grondslag voor deze besparing.

De ontwikkelingen, zoals benoemd in bovenstaande tabel, worden hierna toegelicht.

In de toelichting worden de berekeningen nader onderbouwd en de onderliggende inschattingen/aannames expliciet worden gemaakt. Het GR-bestuur en opdrachtnemer gemeente Den Haag en de uitvoeringsorganisatie VTH werken er aan om de besturing en bedrijfsvoering van Veilig Thuis op orde te krijgen. Dit is gebeurd onder meer door ontwikkeling van een rekenmodel waarmee een vertaling kan worden gemaakt van de **ingeschatte** hoeveelheid werk naar de **ingeschatte** hoeveel capaciteit en de **ingeschatte** benodigde financiële middelen. Hiermee komt ook meer inzicht in de vraag in hoeverre uitbreidingen structureel of incidenteel zijn. De gemaakte inschattingen kunnen vervolgens worden gemonitord gedurende het jaar door middel van kwartaalrapportages. Dit model is bij de onderbouwing van deze begroting ingezet.

Ten behoeve van de begrotingsonderbouwing is dit rekenmodel uitgewerkt. De begroting 2020 is als gevolg hiervan, verder gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- 1300 productieve uren per fte op jaarbasis conform standaard Den Haag;
- Gemiddelde span of control leidinggevende van circa 25 fte, conform standaard Den Haag;
- Gemiddelde caseload werkbegeleider van circa 25 fte conform huidige caseload;
- Veronderstellingen van het rekenmodel per taak *vóór doorvoering taakaanpassingen* gebaseerd op een meting door House of Performance en getoetst aan landelijke benchmarkgegevens van Q-Consult:

Tabel VT4 Veronderstellingen van het rekenmodel, situatie vóór taakaanpassing als gevolg van nieuw beleid

Taak	Activiteit/dienst	Normtijd model (bekostigingsparameter)	Rekeneenheid
Advies	Advies en ondersteuning	1,5	uren per advies
	ZSM	50,0	per week
Meldingen	Direct naar lokale veld	5,8	per melding
	Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg zonder onderzoek*	17,5	per melding
	Vervolgtraject Onderzoek*	33,1	per melding
	Bereikbaarheidsdienst	125,5	per week
Coördinatie huisverbod	Casusafhandeling	19,0	per casus
Voorlichting	Voorlichtingsactiviteit	1,0	per activiteit

* Waarvan voor monitoring 3 uur per melding.

- Veronderstellingen van het rekenmodel per taak *na taakaanpassing*:

Tabel VT5 Veronderstellingen van het rekenmodel, situatie na taakaanpassing als gevolg van nieuw beleid

Taak	Activiteit/dienst	Normtijd model (bekostigingsparameter)	Rekeneenheid
Advies	Advies en ondersteuning	1,6	uren per advies
	ZSM	50,0	per week
Meldingen	Direct naar lokale veld	5,8	per melding
	Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg zonder onderzoek*	22,7	per melding
	Vervolgtraject Onderzoek*	39,1	per melding
	Bereikbaarheidsdienst	125,5	per week
Coördinatie huisverbod	Casusafhandeling	19,0	per casus
Voorlichting	Voorlichtingsactiviteit	1,0	per activiteit

* Waarvan voor monitoring 7,5 uur per melding.

- Productieaantallen: per taak wordt een reële inschatting gemaakt en in de begroting opgenomen, gegeven eerdere ervaringen, bekende ontwikkelingen en uitvoerbaarheid;
- Loonkosten eigen personeel: berekening op basis van standaard salariskosten zoals bekend op 1 januari 2019, conform standaard Den Haag;
- Loonkosten bij inkoop van diensten en/of ingehuurd personeel: 25% meer ten opzichte van loonkosten eigen personeel;
- Overige goederen en diensten (OVGD) zoals bedrijfsapplicaties, tolkkosten en beveiliging: hiervoor wordt uitgegaan van het in de programmabegroting 2019 opgenomen bedrag;
- Overheadkosten gemeente Den Haag (OH): opslag per toegestane formatieplaats, waarbij voor Veilig Thuis hetzelfde normbedrag als in de programmabegroting 2018 en 2019 van €18.820 wordt gehanteerd en een opslag van 5000 euro bij de inkoop van diensten en capaciteit. De beoogde transparantieslag, aanpassing aan lasten huisvesting en ICT infrastructuur en GR functionarissen en uniformering zijn hierin nog niet verwerkt;
- Prijspeil: bedragen Voorjaarsbrief 2020 waren op prijspeil begroting 2019. De begroting 2020 wordt geïndexeerd conform Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen van de deelnemende gemeenten;
- Veilig Verder Teams (VVT): Veilig Thuis levert – als niet wettelijke taak – capaciteit aan de Veilig Verder Teams van de centrumgemeente Den Haag. Naar verwachting is de capaciteit hiervan in 2020 4,0 fte. Deze post was voorheen niet apart zichtbaar in de programmabegroting. Vanaf 2020 is deze wel zichtbaar gemaakt en uit de post 'Meldingen' gehaald. Vanaf 2019 wordt de VVT-inzet apart geregistreerd.

Ad 1. Verbeterde begrotingsonderbouwing

De begroting 2020 e.v. wordt onderbouwd met het rekenmodel en de gekozen uitgangspunten. Daarvoor is het noodzakelijk om te bepalen of het vertrekpunt, de begroting 2019, voldoet aan deze uitgangspunten. Rekenend met de productieaantallen in de begroting 2019 en de gemiddelde normtijd per taak in het rekenmodel, blijkt de benodigde capaciteit in de begroting 2019 ontoereikend om de ingeschatte productie te realiseren. Dit betekent een technische correctie van €203.000 structureel. Onderstaande tabel toont het gecorrigeerde vertrekpunt voor de begroting 2020.

Tabel VT6 Begrotingsvertrekpunt (Bedragen X €1.000 afgerond)

		Begroting 2019		Vertrekpunt begroting 2020	
Taak	**Ingeschatte productieomvang**	**Aantal fte**	**Bedrag**	**Aantal fte**	**Bedrag**
Advies	4893	7,90	568	7,49	507
Meldingen	7104	89,50	6.409	86,40	6.105
VVT	-	-	-	*4,00*	*294*
Coördinatie huisverbod	441	6,10	435	6,44	447
Voorlichting	100	0,20	15	0,20	15
Indirect personeel		11,70	919	14,33	1.117
Overige goederen en diensten			374		374
Overheadtoerekening		115,40	2.172	118,86	2.235
Incidentele kosten nieuwe huisvesting			100		
Totaal			**10.992**		**11.095**

Ad 2. Autonome groei van de bestaande VT-taken

De afgelopen jaren is sprake van autonome groei van de bestaande VT-taken. In 2018 bleken aanvullende middelen nodig in de vorm van een 'flexibele schil' buiten de begroting (zie jaarstukken 2018). Met het oog op meer voorspelbaarheid van de deelnemersbijdragen wordt de begroting 2019 bijgesteld (zie begrotingswijzigingsvoorstel 2019) en de begroting 2020 op actuele inschattingen gebaseerd.

In de Voorjaarsbrief 2020 was een eerste inschatting van de financiële impact van de autonome groei gegeven. De nader onderbouwde ramingen leiden tot de volgende mutaties (uitgesplitst voor overheadtoerekening en nog exclusief indexering):

Tabel VT7 Autonome volumestijging (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	**Fte**	**Toename benodigd budget**
Direct personeel	12,70	869
Indirect personeel	1,67	141
Tijdelijke versterking staf	1,44	109
Overheadtoerekening	15,81	298
Totaal	**15,81**	**1.417**

Toelichting:

<u>Autonome volumestijging direct personeel:</u> de gerealiseerde aantallen 2018, die hoger zijn dan de aantallen waarop de begroting 2019 is gebaseerd, worden als inschatting voor 2020 gehanteerd (zie tabel 1). Enerzijds zijn er geen aanwijzingen dat een daling in de instroom optreedt, anderzijds is evenmin zeker of de stijging verder doorzet. De aangepaste inschatting van de productieomvang is met behulp van het rekenmodel vertaald naar inschatting van de benodigde fte en financiële middelen.

Tabel VT8 Autonome volumestijging: direct (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies/ondersteuning	2512	2,82	
Meldingen			
Direct naar lokale veld	413	1,83	
Vervolgtraject Voorwaarden & Vervolg incl. monitoring	307	4,13	
Vervolgtraject Onderzoek incl. monitoring	154	3,92	
Totaal direct personeel		**12,70**	**869**

N.B. De inschatting voor adviezen betreft naast 33% groei ook een correctie voor anonieme adviezen. In de programmabegroting 2019 stonden de aantallen exclusief deze adviezen.

Autonome volumestijging indirect personeel: de toename van het aantal uitvoerende medewerkers maakt ook extra capaciteit voor management en werkbegeleiding (individuele begeleiding van casuïstiek, klachtgesprekken) nodig. Met inachtneming van de span of control-norm voor managers, wordt het aantal fte voor managers verhoogd op basis van het aantal extra fte direct personeel autonome groei. Het aantal fte werkbegeleiders wordt uitgaand van de huidige caseload, verhoogd op basis van het aantal extra fte direct personeel. In de huidige situatie is 3,60 fte aan werkbegeleiders aanwezig. Om de caseload gelijk te houden is een stijging van 1,0 fte werkbegeleider noodzakelijk, tot 4,60 fte.

Tabel VT9 Autonome volumestijging: indirect personeel (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename fte	Toename benodigd budget
Indirect personeel		
Leidinggevenden	*0,67*	
Werkbegeleiders	*1,00*	
Totaal indirect personeel	**1,67**	**141**

Autonome volumestijging tijdelijke versterking staf: op verzoek van het GR-bestuur is in 2018 een plan van aanpak opgesteld om de ontwikkelingen het hoofd te bieden. Dit plan vergt voor twee jaar 1,44 fte extra stafcapaciteit voor beleidsondersteuning bij het versterken van de expertisefunctie (opleidingsbeleid), coördineren van pilots en interne processen ter ondersteuning van de aansturing.

Tabel VT10 Autonome volumestijging: tijdelijke versterking staf (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename fte	Toename benodigd budget
Indirect personeel		
Stafmedewerkers	*1,44*	
Totaal tijdelijke versterking staf	**1,44**	**109**

Autonome volumestijging en tijdelijke versterking staf, overheadkosten: voor 2020 gaan bovengenoemde uitbreidingen van de capaciteit gepaard met ophoging van het aantal formatieplaatsen. Dit impliceert dat hierbij de overheadtoeslag van €18.820 per fte (18,82x€1.000) wordt toegepast.

Tabel VT11 Autonome volumestijging: overheadkosten (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename aantal fte door autonome groei	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Direct personeel	*12,70*	18,82	239
Indirrect personeel	*1,67*	18,82	31
Tijdelijke versterking staf	*1,44*	18,82	27
Totaal	15,8		**298**

Ad 3. Inhoudelijke taakaanpassing door aanscherping meldcode

Naast de autonome groei is een inhoudelijke taakaanpassing aan de orde, vanwege aanscherping van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van een ministeriële regeling wordt de van de meldcode per 1 januari 2019 aangescherpt en treden veranderingen op in de positie van Veilig Thuis. In de Voorjaarsbrief 2020 is een eerste inschatting van de financiële impact gegeven. De nadere onderbouwing voor de begroting en afstemming met de centrumgemeenten leidt tot een aangepaste inschatting, omdat besloten is om de DUVO middelen die zijn gerelateerd aan deze inhoudelijke taak, in 2020 voor 80% toe te wijzen aan VTH. Dit betekent dat het huidige budgettair kader ruimte biedt voor gemiddeld genomen 4,5 uur intensievere monitoring per casus. Dit is circa 4,5 uur per casus minder ten opzichte van de veronderstelde extra inzet volgens de landelijke impactanalyse van de aangescherpte meldcode. In 2019 wordt op basis van inhoudelijke afwegingen van de professional op basis van het handelingsprotocol ervaring opgedaan met het inzetten van de intensievere monitoring, wat tot een mogelijke bijstelling kan leiden voor de periode daarna.

Tabel VT12 Effect aangescherpte meldcode (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Toename benodigd budget
Volume-effect aangescherpte meldcode	355
Werkwijze-effect aangescherpte meldcode	313
Intensivering monitoring	1.145
Overheadtoerekening	477
Totaal	**2.290**

Tabel VT13 Meerjarige effecten intensievere monitoring

Taken	2020	2021	2022	2023
Effect aangescherpte meldcode volume	*355*	*355*	*355*	*355*
Effect aangescherpte meldcode werkwijze	*313*	*313*	*313*	*313*
Intensievere monitoring	*1.145*	*1.407*	*1.407*	*1.407*
Overheadtoerekening	*477*	*547*	*547*	*547*
Impact landelijk beleid	**2.290**	**2.622**	**2.622**	**2.622**
Loon-en prijsontwikkeling Meldcode	26	26	26	26
Loon-en prijsontwikkeling Monitoring	51	55	55	55
	77	**81**	**81**	**81**
Totaal	**2.366**	**2.702**	**2.702**	**2.702**

Toelichting:

Taakaanpassing volume-effect aangescherpte meldcode: de aangescherpte meldcode leidt, volgens een laag-scenario-inschatting in de landelijke impactanalyse, tot naar verwachting 5% meer meldingen en adviezen. Uitgedrukt in ingeschatte toename van het aantal producten (rekenend

met de veronderstellingen van het rekenmodel over de normtijd voor bestaande taken) leidt dit tot de volgende mutatie:

Tabel VT14 Taakaanpassing aanscherping meldcode: volume-effect (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
Adviezen/ondersteuning (aantal)	370	0,42	
Meldingen			
Direct naar lokale veld (aantal)	199	0,88	
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl mc	148	1,99	
Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aan	73	1,89	
Totaal		**5,18**	**355**

* De normtijden zijn gebaseerd op de tabel normtijden voor taakaanpassing.

Taakaanpassing werkwijze-effect aangescherpte meldcode: de aangescherpte meldcode heeft niet alleen effect op het productievolume, maar ook op de werkwijze. De gemiddelde tijdbesteding wordt anders dan waar de begroting mee is onderbouwd. De inschatting van deze effecten is, op basis van de landelijke impactanalyse, als volgt:

- Bij vervolgtrajecten na meldingen zal 25% meer beroep worden gedaan op gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen;
- Bij adviezen wordt extra inzet van maatschappelijk werkers en gedragsdeskundigen verwacht van samen gemiddeld 10 minuten per advies.

Het extra capaciteitsbeslag van deze extra tijdsbesteding, gegeven het ingeschatte productievolume, is onderstaand weergegeven.

Tabel VT15 Taakaanpassing aanscherping meldcode: werkwijze-effect (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
Adviezen/ondersteuning (aantal)	7.778	0,70	
Meldingen			
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl monitoring (aantal)	3.114	0,91	
Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aantal)	1.558	1,76	
Totaal		**3,37**	**313**

* De normtijden zijn gebaseerd op de tabel normtijden na taakaanpassing.

Taakaanpassing intensievere monitoring: naast de aanscherping van de meldcode op zichzelf, beoogt de rijksoverheid dat Veilig Thuis intensiever gaat monitoren. De huidige inzet voor de monitoring is binnen VTH gemiddeld genomen 3 uur per te monitoren casus. In de capaciteitsberekeningen is dit onderdeel van de benodigde tijd voor meldingen met een vervolgtraject ('Voorwaarden en Vervolg' of 'Onderzoek').

Voor de begroting 2020 wordt een behoedzame inschatting als uitgangspunt genomen, zodat de lastenraming aansluit op de extra middelen die de GR hiervoor van de centrumgemeenten toegezegd heeft gekregen (in 2020 gaat het om 80% van de beschikbaar gestelde Duvo middelen). Dit uitgangspunt is gekomen, aangezien voor de intensivering van de monitoring, in het plan van aanpak VT, voor 2019 een proefperiode is ingelast, waarin wordt geëxperimenteerd met gedifferentieerde toepassing en waarin de intensievere monitoring geleidelijk wordt ingevoerd. Voor 2020 wordt nu uitgegaan van ongeveer de helft van de extra uren monitoring per casus intensievere monitoring, ten opzichte van de landelijke impactanalyse. In die analyse waren de middelen berekend voor circa 9 uur extra monitoren per casus. Het budgettaire kader in deze begroting geeft ruimte voor gemiddeld 4,5 uur extra monitoring per casus. Voor de begroting 2020 wordt gerekend met het volgende:

Tabel VT16 Taakaanpassing aanscherping meldcode: intensievere monitoring (bedragen x € 1000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Productie-omvang (aantallen meldingen)	Toename fte als gevolg van intensievere monitoring	Toename benodigd budget
Meldingen			
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg	3.114	11,49	
Vervolgtraject Onderzoek	1.558	5,29	
Totaal		**16,78**	**1.145**

Het GR-bestuur vraagt van de opdrachtnemer om te bewaken dat taken in het kader van de aanscherping meldcode doelgericht en doelmatig plaatsvinden (het werken conform het handelingsprotocol om structurele veiligheid en herstel van schade te bereiken en zodat recidive waar mogelijk wordt voorkomen) en vraagt op basis van ervaringscijfers, bijvoorbeeld als het gaat om instroom, daadwerkelijke tijdsbelasting en/of recidive, de praktijk per kwartaal te monitoren en te volgen. Dit laatste zodat tijdig kan worden gesignaleerd indien het beschikbare budget ontoereikend lijkt te worden en bezien kan worden hoe aanvullende dekkingsmiddelen kunnen worden gevonden.

Taakaanpassing overheadkosten: de capaciteitsgevolgen van de taakaanpassing is vooralsnog volledig voorzien in de vorm van uitbreiding van de toegestane formatie. Indien deze lijn wordt gevolgd, dient hierover de overheadtoeslag van €18.820 per fte te worden berekend. Het effect hiervan is als volgt.

Tabel VT17 Taakaanpassing: overheadkosten (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Toename aantal fte door taakaanpassing	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Volume-effect aangescherpte meldcode	*5,18*	18,82	97
Werkwijze-effect aangescherpte meldcode	*3,37*	18,82	63
Intensivering monitoring	*16,78*	18,82	316
Totaal			**477**

Ad 4. Besparingsmaatregelen

Veilig Thuis Haaglanden heeft als doel onder meer "VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld" Voor deze focus is in de begroting 2020 een besparing ingeboekt, vooruitlopend op samenwerkingsafspraken in de keten en vanuit de veronderstelling dat de capaciteit en expertise in de keten deze beweging mogelijk maakt. De verwachte opbrengsten hiervan worden in de begroting 2020 al ingeboekt, waarbij wordt aangegeven dat de opbrengst nog met onzekerheid is omgeven.

Tabel VT18 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond)

Effecten	Toename benodigd budget
Effect maatregelen op directe kosten	-522
Overheadtoerekening	-137
Totaal	**-659**

Besparingsmaatregelen pilot ketenpartners & veranderende productmix: door afspraken met het lokale veld en ketenpartners beoogt Veilig Thuis om – waar passend – een melding te voorkomen, of om een melding na veiligheidsbeoordeling direct door te zetten naar het lokale veld of bestaande

hulpverlening. Hiervoor is Veilig Thuis afhankelijk van professionals die melden, het lokale veld en ketenpartners. De maatregelen zijn gericht op de volgende besparingseffecten:

- Op basis van ervaringen in 2018 wordt ingeschat dat hiermee een structurele daling van 7,5% van de instroom van meldingen kan worden bereikt. In 2018 is hiervan al 3% gerealiseerd. Dit gaat wel gepaard met een stijging van 10% van het aantal adviezen.
- Daarnaast wordt het mogelijk geacht door ketenafspraken een andere 'productmix' te realiseren, waarbij het aandeel meldingen dat na veiligheidsbeoordeling direct wordt doorgezet naar het lokale veld of bestaande hulpverlening kan stijgen van 47% naar 50%. Als dat slaagt daalt het aantal meldingen met een vervolgtraject, die meer ureninzet vergen.

Dit leidt tot bijstelling van de ingeschatte productie-aantallen. Getalsmatig werkt dit als volgt uit:

Tabel VT19 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond, exclusief overhead)

Taak	Toename productie-omvang	Toename fte	Toename benodigd budget
Advies			
Adviezen/ondersteuning (aantal)	778	0,92	
Meldingen			
Direct naar lokale veld (aantal)	45	0,20	
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl monitoring (aantal)	-373	-6,32	
Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aantal)	-70	-2,10	
Totaal		**-7,30**	**-522**

Besparingsmaatregelen overheadkosten: de beoogde effecten van de besparingsmaatregelen leiden tot een minder hoge toename van de capaciteit. In het voorgaande is op de capaciteitsuitbreidingen een overheadopslag toegepast. Deze zal dus ook lager worden door de besparingsmaatregelen.

Tabel VT20 Besparingsmaatregelen (Bedragen X €1.000 afgerond)

Taak	Toename aantal fte door taakaanpassing	Norm opslag per fte	Toename benodigd budget
Overheadtoerekening			
Adviezen/ondersteuning (aantal)	*0,92*	18,82	17
Direct naar lokale veld (aantal)	*0,20*	18,82	4
Vervolgtraject Voorwaarden en Vervolg incl mc	*-6,32*	18,82	-119
Vervolgtraject Onderzoek incl monitoring (aan	*-2,10*	18,82	-40
Totaal			**-137**

Ad 5. Indexatie loon- en prijspeil en correctie flexibilisering voor inkoop van diensten

Tabel VT21 Overige mutaties

#	Taken	Personeel	OVGD	OH	Totaal
1.	*Loon-en prijsontwikkeling*	*425*	*13*	*-*	*438*
2.	*Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten*	*-1.585*	*2.175*	*-437*	*152*
	Overige mutaties	**-1.160**	**2.188**	**-437**	**591**

Loon- en prijsontwikkeling: de bedragen voor 2020 worden geïndexeerd conform de Kaderbrief gemeenschappelijke regelingen. De loonindexering van de geraamde personeelskosten die voorgaand zijn gepresenteerd leidt tot een mutatie per taak van in totaal € 425.000 N. De geraamde kosten van Overige goederen en diensten (2019: €374.000) wordt voor prijsontwikkeling gecorrigeerd met €13.000.

Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten: Gezien de problemen om personeel te werven en te behouden, is te verwachten, dat in plaats van de inzet van vaste capaciteit, diensten worden ingekocht bij externe partijen. Voor het aandeel ingekochte diensten wordt uitgegaan van ten hoogste circa 25% van de capaciteit aan maatschappelijk werkers voor de taak meldingen in 2020. Doel is om dit aandeel geleidelijk te laten dalen naar circa 15%. Indien behoud van personeel in voldoende mate lukt, kan in 2020 mogelijk al een lager percentage dan 25% worden gerealiseerd. In bovenstaande tabel staat zodoende een verschuiving van Personeel naar 'Overige Goederen en Diensten', aangezien inkoop van diensten plaatsvindt. Er vindt een opslag plaats omdat externe inzet duurder is dan vast personeel. Dit wordt deels gecompenseerd, omdat een groot deel van de overhead niet direct wordt doorberekend bij het inzetten van extern personeel. NB: er wordt gerekend met een opslag van 5.000 euro per FTE, indien het gaat om ingekochte diensten. Deze werkwijze zorgt voor een risico m.b.t. de overhead bij de Gemeente Den Haag. Dit risico is onderdeel van de discussie herijking Overhead (zie ook risicoparagraaf).

2.3.3 Overhead Veilig Thuis

Tabel VT22 Begrote lasten overhead GGD Haaglanden 2020 (x € 1.000 afgerond)

Taken	fte	Personeel	OVGD	OH	Totaal
Indirect lasten	**17,44**	**1.421**	**387**	**2.434**	**4.243**

Indirecte lasten: hieronder vallen de directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

Indirect personeel: hier zijn de totale kosten voor indirect personeel opgenomen die voortvloeien uit bovenstaande mutaties. Deze kosten worden conform BBV niet in het programma VT maar in het programma Overhead opgenomen. De raming omvat incidentele lasten betreffen de tijdelijke versterking staf zoals opgenomen in de VJB 2020 evenals de lasten verbouwing van huisvesting aan Westeinde 128.

Overheadtoeslag: Toerekening OCW- en Den Haag brede lasten: de overheadpost voor Veilig Thuis is gebaseerd op een vaste vuistregel van € 18.820 per vaste fte. Hierin zijn nog geen effecten verwerkt van de transparantieslag en uniformering overhead en de herhuisvesting VT (inclusief ICT-transitie ICT). Voor de overheadopslag is er van uit gegaan dat de volledige formatie wordt belast.

2.3.4 Baten Veilig Thuis

De centrumgemeenten dragen op basis van de Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2015-2018 €2.568.000 uit de WMO-Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO) bij aan Veilig Thuis. De regiovisie wordt in 2019 geactualiseerd, onder meer in verband met de aanscherping van de meldcode. In dat kader hebben de centrumgemeenten een aanvullende DUVO-uitkering ontvangen. Het GR bestuur heeft de centrumgemeenten gevraagd aan te geven welke bedragen beschikbaar worden gesteld voor de begroting 2020. Naar aanleiding van dit verzoeken hebben de centrumgemeenten onderstaande bedragen toegezegd:

Tabel VT23 Aanvullende beschikbaarstelling DUVO middelen radarfunctie & Meldcode

	2020	*2021*	*2022*	*2023*
Duvo middelen beschikbaar gesteld DH	1.966	2.246	2.246	2.246
Duvo middelen beschikbaar gesteld Delft	400	457	457	457
Saldo	**2.366**	**2.702**	**2.702**	**2.702**

Deze bedragen bieden dekking voor de geraamde begrotingsmutaties in verband met de taakaanpassing. Zoals eerder aangegeven zijn de inschattingen van de benodigde capaciteit onzeker en zal hierop nauwlettende bewaking plaatsvinden. De centrumgemeenten hebben te kennen gegeven resterende bedragen uit de DUVO-uitkering voor de monitoring te reserveren. Indien daartoe aanleiding is zal de GR tussentijds bij de centrumgemeenten een beroep doen op deze reserves.

De onzekerheid over de benodigde capaciteit betekent daarnaast, dat er mogelijk onderuitputting plaatsvindt in 2019 en/of 2020. Onderdeel van de afspraak met de centrumgemeenten is, dat, indien zich dat voordoet, de GR de verschotten zal reserveren en eerst die eigen reserve zal aanspreken.

Tabel VT24 Begrote baten Veilig Thuis 2020 (x € 1.000 afgerond)

		Totaal baten 2020	**Delft**	**D-H**	**L-V**	**M-D**	**P-N**	**Rsw**	**Wa**	**We**	**Ztm**
WMO	*Centrum gemeente gelden (incl DUVO radarfunctie & meldcode)*	**4.934**	816	4.118	-	-	-	-	-	-	-
Jeugd	1. Aandeel in de productietijd VT		6,04%	61,73%	5,19%	0,82%	2,70%	4,73%	1,62%	5,87%	11,31%
	Bijdrage dekking variabele lasten	**8.195**	495	5.058	425	67	221	387	133	481	927
	2.Inwoners realisatie 31-12-2018 (CBS)	1.103.530	103.217	537.988	75.405	19.401	54.321	53.486	26.189	108.576	124.947
	Bijdrage dekking vaste lasten	**1.604**	150	782	110	28	79	78	38	158	182
Totaal begroting VT		**14.733**	**1.461**	**9.958**	**535**	**95**	**300**	**465**	**171**	**639**	**1.108**

2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen: De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB: De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien: In de begroting 2020 is geen bedrag onvoorzien opgenomen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves: In de begroting 2020 zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aan de orde.

Overzicht incidentele baten en lasten per programma: Voor VTH betreft de extra inzet van 1,44 fte aan stafmedewerkers incidentele lasten. Da

3 Financiële positie en meerjarenraming

3.1 Meerjarenraming

	Gewijzigde begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vastgestelde meerjarenbegroting d.d. 9 juli 2018	17.564	**17.564**	**17.564**	**17.564**	**17.564**
Volwassenenmonitor 2020	-	242	-	-	-
Toezicht Kinderopvang	181	46	46	46	46
Tariefwijzingen Taken Wet op de lijkbezorging	189	205	205	205	205
Bevordering seksuele gezondheid	28	28	28	28	28
Loonontwikkeling	-	425	425	425	425
Prijsontwikkeling	-	140	140	140	140
Begroting Programma GGD Haaglanden	17.962	**18.649**	**18.407**	**18.407**	**18.407**

Taken	*2019*	2020	2021	2022	2023	2024
Begroting Programma VT Haaglanden	*10.992*	10.992	11.095	11.095	11.095	11.095
Incidentele kosten		-100				
Technische correctie	*203*	203				
Startpunt begroting 2020	***11.195***	**11.095**	**11.095**	**11.095**	**11.095**	**11.095**
Autonome groei direct	*1.108*	*1.108*	*1.108*	*1.108*	*1.108*	*1.108*
Autonome groei indirect	*172*	*172*	*172*	*172*	*172*	*172*
Tijdelijke versterking staf	*137*	*137*	*137*	*137*	*137*	*137*
Effect aangescherpte meldcode volume	*452*	*452*	*452*	*452*	*452*	*452*
Effect aangescherpte meldcode werkwijze	*376*	*376*	*376*	*376*	*376*	*376*
Intensievere monitoring	*913*	*1.461*	*1.786*	*1.786*	*1.786*	*1.786*
Pilot ketenpartners & veranderende productmix	*-374*	*-659*	*-692*	*-692*	*-692*	*-692*
Mutaties Voorjaarsbrief 2020	***2.785***	**3.047**	**3.340**	**3.340**	**3.340**	**3.340**
Loon-en prijsontwikkeling	*-*	*438*	*447*	*447*	*447*	*447*
Correctie flexibilisering/inkoop veiligheidsdiensten	*62*	*152*	*158*	*158*	*158*	*158*
Overige mutaties	***62***	**591**	**605**	**605**	**605**	**605**
Totaal	***14.042***	**14.733**	**15.040**	**15.040**	**15.040**	**15.040**

4 Bijlagen

4.1 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor.

Overzicht hoeveel FTE per programma ingezet voor de GR

	Formatie
1 Epidemiologie	6,90
2 Gezondheidsbevordering	7,80
3 Beleidsadvisering	5,76
6 Algemene infectieziektebestrijding	16,88
7 Tuberculosebestrijding	13,56
8 Bevordering seksuele gezondheid	15,59
9 Medische milieukunde	5,85
10 Technische Hygiënezorg	2,46
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en cri	1,00
13 Toezicht op de kinderopvang	20,89
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30
17 Directeur Publieke Gezondheid	0,80
18 GGD: zorginstelling	3,59
19 Publieksinformatie	3,40
Direct personeel basispakket	**104,78**
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38
16 Lijkschouw	3,53
Direct personeel pluspakket	**18,54**
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	15,70
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	0,51
Direct personeel pluspakket	**16,21**
Eindtotaal	**139,53**

Inzet personeel Veilig Thuis Haaglanden	Fte
Advies	12,35
Meldingen (totaal)	112,27
Coördinatie huisverbod	6,44
Voorlichting	0,20
VVT	4,00
Overig	17,44
Totaal	**152,70**

* Overig: waaronder directeur en management, werkbegeleiders, telefonie en receptie, secretariaat en staf.

Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR
De gemeente Den Haag investeert in de huisvesting voor de uitvoeringsorganisaties Veilig Thuis Haaglanden en GGD Haaglanden. De hiermee gemoeide kosten worden betrokken bij de overheadopslag van OCW- en DH-brede lasten.

4.2 Overzichten taakvelden conform BBV

4.2.1 Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma GGD	
GGD basistaken excl TOKIN	7.1 Volksgezondheid (GGD)
GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)
GGD plustaken	7.1 Volksgezondheid (GGD)
Programma VT	
WMO/DUVO gerelateerde baten en lasten VT	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)
Overige baten en laten VT	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Programma Overhead	
Lasten overhead	0.4 Ondersteuning organisatie (Overhead GGD en VT)

4.2.2 Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

Taakvelden gemeenten (x €1.000)	**Begroting 2020**		
	baten	lasten	saldo
0.4 Ondersteuning organisatie (overhead GGD en VT)	0	8.427	-8.427
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	2.116	1.438	678
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	4.934	3.513	1.421
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	9.799	6.978	2.821
7.1 Volksgezondheid (GGD)	16.534	13.026	3.508
Totaal	33.383	33.382	1

4.3 Aansluitingstabel bijdragen gemeenten

Rijlabels	Formatie	Personeel	Overige goederen en diensten	Overhead toeslag	Toerekening BBV Overhead	Som van Totaal
GR basis	**120,5**	**10.029**	**3.685**	**2.390**	**-**	**16.103**
Pijler 1	**20,5**	**1.982**	**487**	**409**	**534**	**3.412**
1 Epidemiologie	6,90	643	349	138	220	1.349
2 Gezondheidsbevordering	7,80	723	85	156	247	1.212
3 Beleidsadvisering	5,76	616	53	115	67	851
4 Preventieve ouderengezondheidszorg	-	-	-	-	-	-
5 Regeling onverzekerden	-	-	-	-	-	-
Pijler 2	**54,3**	**4.531**	**1.894**	**1.087**	**640**	**8.150**
6 Algemene infectieziektebestrijding	2,46	181	69	49	-	235
7 Tuberculosebestrijding	16,88	1.457	320	338	144	2.007
8 Bevordering seksuele gezondheid	13,56	1.219	1.485	271	147	1.754
9 Medische milieukunde	15,59	1.141	16	312	168	3.307
10 Technische Hygiënezorg	5,85	533	5	117	181	847
Pijler 3	**1,0**	**88**	**154**	**20**	**-**	**262**
12 Inzet rond (en voorbereiding op) incidenten, rampen en cri	1,00	88	154	20	-	262
Pijler 4	**21,2**	**1.444**	**16**	**424**	**260**	**2.144**
13 Toezicht op de kinderopvang	20,89	1.422	16	418	260	2.116
14 Inspectie tatoeages & piercings	0,30	22	-	6	-	28
Pijler 5	**23,5**	**1.984**	**1.133**	**450**	**-1.432**	**2.135**
17 Directeur Publieke Gezondheid	0,80	127	835	16	145	1.123
18 GGD: zorginstelling	3,59	344	298	72	67	780
19 Publieksinformatie	3,40	184	-	68	-	252
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	15,70	1.330	-	314	-1.644	-
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)		-	-	-20	-	-20
GR plus	**19,1**	**1.488**	**676**	**381**	**-**	**2.546**
Pijler 2	**14,6**	**958**	**639**	**293**	**64**	**1.953**
11 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63	958	639	293	64	1.953
Pijler 4	**3,9**	**447**	**37**	**78**	**32**	**593**
15 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,38	31	5	8	-	44
16 Lijkschouw	3,53	416	31	71	32	549
Pijler 5	**0,5**	**83**	**-**	**10**	**-93**	**-**
20 Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	0,51	83	-	10	-93	-
20 Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)		-	-	-	-	-
Eindtotaal	**139,5**	**11.517**	**4.360**	**2.771**	**-**	**18.649**

4.4 Overig

Pro-forma Opdracht aantallen inspecties Toezicht Kinderopvang 2020

Kinderdagopvang/ centrum voor Buitenschoolse opvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	0	3	3	1	3	3	4	4	10	31
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	0	3	3	2	3	3	4	4	10	32
streng aan de poort: Onderzoek voor registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (OVR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
streng aan de poort: Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang (ONR)	45	0	1	0	1	1	0	0	2	50
Regulier onderzoek (alle items)	49	0	0	0	1	0	0	0	0	50
Regulier onderzoek BSO, KDV (beperkt)	0	8	5	4	3	7	4	13	8	52
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene inspectie	0	66	48	16	21	33	19	69	95	367
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Groene+	376	0	0	0	0	0	0	0	0	376
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDVGele inspectie	92	21	13	2	15	21	1	9	20	194
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Oranje inspectie	10	7	2	1	5	1	1	0	3	30
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht BSO, KDV Rode inspectie	66	0	0	1	1	0	0	2	0	70
VE-module (gegevens juni 2018), alle locaties die VE aanbieden	125	17	9	5	6	7	3	30	19	221
Nader onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	20	2	2	1	4	2	0	5	12	48
Nader onderzoek (bureauonderzoek), inclusief rapportage	6	1	2	1	2	2	1	5	6	26
Incidenteel onderzoek (herinspectie), inclusief rapportage	80	7	5	2	3	4	0	5	8	114
Incidenteel onderzoek uitbreidingen (bureauonderzoek), inclusief rapportage	40	1	7	2	1	3	1	15	3	73
Herstel-aanbod (25 % van totale locaties)	140	26	18	6	12	17	7	24	33	283
Flitsactie	150	0	0	0	0	0	0	0	0	150

Voorziening voor gastouderopvang	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Inspectie nieuwe voorziening voor gastouderopvang of voor wijziging van een bestaande registratie (10 wkn. onderzoek), inclusief rapportage (OVR VGO)	125	12	30	4	25	15	10	35	25	281
Reguliere inspectie, inclusief rapportage (jaarlijks)	175	18	15	4	14	7	3	30	37	303
Nader onderzoek (herinspectie/bureau) inclusief rapportage	4	0	0	0	0	1	0	1	3	9
Incidenteel onderzoek	7	1	1	0	1	1	0	0	2	13
Incidenteel onderzoek (bureau)	7	2	2	1	1	1	0	1	1	16

Gastouderbureaus (geen IKK)	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Onderzoek na registratie nieuw kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en gastouderbureau	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
streng aan de poort : Onderzoek voor registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
streng aan de poort : Onderzoek na registratie nieuw gastouderbureau	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
regulier onderzoek van een gastouderbureau (alle items)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
regulier onderzoek van een gastouderbureau (beperkt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene inspectie	0	2	1	0	2	4	1	1	2	13
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Groene +	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Gele inspectie	3	0	0	0	1	0	0	1	2	7
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Oranje inspectie	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Inspectie op basis van Risico Gestuurd Toezicht, Rode inspectie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Overig	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Klachten signalen	20	2	2	1	3	5	0	2	2	37

Jeugdverblijven	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Tot.
Jeugdverblijven	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Prognose van de aantallen m.b.t. de Taken Wet op de lijkbezorging 2020

Taken Wet op de lijkbezorging	D-H	Delft	L-V	M-D	P-N	Rsw	Was	Wes	Ztm	Totaal
Collegiaal overleg / adviezen forensische zorg	30	157	14	0	2	15	3	13	15	249
Euthanasie	26	190	58	4	18	27	18	30	43	414
Lijkschouw	73	442	32	4	12	34	19	37	54	707
Melding dood minderjarige	5	10	0	0	0	1	0	0	2	18
Uitstellen begrafenis, lijkenpas	13	0	11	0	0	4	1	4	5	38